

PAVARDES PASE
GALIMA RAŠYTI IR
NELIETUVIŠKAI

Vilnius, lapkričio 6 d. (ELTA). Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas išaiškino, jog vardai ir pavardės paso kitų įrašų skyriuje gali būti rašomos ir nelietuviškai, jei pagrindame lape įrašytos valstybinė kalba. Anot Konstitucinis Teismo (KT), piliečio pase įrašius asmens vardą ir pavardę valstybine kalba, to paties paso kitų įrašų skyriuje galima įrašyti asmens vardą ir pavardę kitokiais, ne lietuviškais, rašmenimis ir nesugramatinta forma, kai asmuo to pageidauja.

KT aiškinimu, toks asmens vardo ir pavardės įrašas paso kitų įrašų skyriuje nelietuviškais rašmenimis neturėtų būti prilygintas įrašui apie asmens tapatybę valstybine kalba.

KT sprendime pažymima, kad šiais atvejais nebūtų pagrindo teigti, kad piliečio paso kitų įrašų skyriuje įrašius asmens vardą ir pavardę nelietuviškais rašmenimis ir nesugramatinta forma, kai asmuo to pageidauja, būtų paneigti iš Konstitucijos kylantys imperatyvai, kad „asmens vardas ir pavardė piliečio pase turi būti rašomi valstybine kalba“ ir kad viešajame valstybės gyvenime turi būti vartojama valstybinė kalba.

„Taigi įstatymų leidėjas nustatęs, kad asmens vardas ir pavardė Lietuvos Respublikos piliečio pase rašomi lietuviškais rašmenimis, turi diskreciją nustatyti ir tai, kad to paties paso kitų įrašų skyriuje asmens vardą ir pavardę galima įrašyti nelietuviškais rašmenimis ir nesugramatinta forma, kai asmuo to pageidauja“, – rašoma KT pranešime. Teismas pabrėžė ir tai, kad įstatymų leidėjas, nustatydamas asmens vardo ir pavardės rašymo Lietuvos Respublikos piliečio paso kitų įrašų skyriuje nevalstybine kalba pagrindus, turėtų paisyti to, kad, kaip minėta, Lietuvos valstybinės kalbos, kaip ir abso-
liučios daugumos Europos šalių valstybinių kalbų, rašmenų pagrindas yra lotyniški rašmenys.

Baltijos šalių premjerai netrykšta optimizmu dėl Suomijos ir Švedijos sprendimo išduoti „Nord Stream“ leidimą naudoti jų išskirtines ekonomines zonas. Tačiau jų balsas čia nėra lemiamas. Premjerai pabrėžė, kad reikia pasitikėti skandinavais, galinčiais daryti realią įtaką projektui, bei stiprinti savo pačių energetinį saugumą.

Lietuvos vardo tūkstantmečio jubiliejinėje šventėje spalio 25 d. Čikagos katedroje iš tūkstančių lietuvių nuotraukoje matome tik dalį žmonių.

D. Soko nuotr.

LISABONOS
SUTARTIS ĮSIGALIOS
GRUODŽIO 1 D.

Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy pareiškė, kad Lisabonos arba ES reformų sutartis, kurioje numatyta nauja pareigybė - ES prezidentas, ir kuri turėtų sustiprinti Bendrijos vaidmenį pasaulyje, „neabejotinai“ įsigalios gruodžio 1 dieną. Jis dar pridūrė, kad lapkričio vidury bus dar vienas vadovų susitikimas, kuriame turbūt bus tariamasi dėl kandidatų į dvi naujas Lisabonos sutartyje numatytas pareigyles - **ES prezidento ir užsienio reikalų ministro**. Spalio 29 d. buvo pašalinta viena svarbiausių kliūčių galutiniam Bendrijos reformų sutarties patvirtinimui, kai ES šalių vadovai sutarė patenkinti euroskeptiškų pažiūrų Čekijos prezidento Vaclav Klaus reikalavimą suteikti valstybei išlygą ES Pagrindinių teisių chartijoje, kuri yra Lisabonos sutarties priede.

V. Klaus supykė savo partnerius ES, kai pareikalavo sutarties išimties. Tai buvo padaryta Čekijos parlamentui jau ratifikavus ES reformų sutartį, o prezidento kritikai šį žingsnį įvertino kaip dar vieną mėginimą vilkinti dokumento priėmimą. Jis siekia užsitikrinti, jog Lisabonos sutartis neatvers kelio iš buvusios Čekoslovakijos dėl įtariamo kolaboravimo su naciais išvartytiams etniniais vokiečiams reikalauti grąžinti jų turtą.

Bernardinai.lt

DALIA GRYBAUSKAITĖ SIŪLOMA
EUROPOS SĄJUNGOS PREZIDENTE

Paskutinė kliūtis pagaliau įveikta ir šių metų pabaigoje turėtų įsigalioti Lisabonos sutartis, kurią giria dauguma svarbiausių Europos Sąjungos politikų. Jie prognozuoja, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai Europa taps vieninga, jos politika bus veiksmingesnė,

JAV PASVEIKINO
ES RATIFIKAVUS
LISABONOS SUTARTĮ

Washington D.C., lapkričio 3 d. (ELTA). JAV prezidentas Barack Obama pasveikino Europos Sąjungą ratifikavus Lisabonos sutartį ir išreiškė tikėjimą, jog reformų sutartis Europą ir Ameriką dar labiau suartins kaip stiprias partneres.

Vašingtone JAV prezidentas priėmė ES pirmininkaujančios Švedijos ministrą pirmininką Fredrik Reinfeldt, Europos Komisijos pirmininką Jose Manuel Barroso ir ES užsienio politikos vadovą Javier Solana.

„Pasveikinau ES vadovus su Lisabonos sutarties ratifikavimu. Manau, kad šia sutartimi įgyvendinamos reformos padės Europai ir toliau integruotis ne tik ekonomikos, bet ir saugumo sferoje. Manau, kad sustiprėjusi ir atsinaujinusi ES bus dar geresnė transatlantinė Amerikos partnerė“, - po susitikimo su aukšto rango ES pareigūnais sakė B. Obama.

labiau demokratiška, be to, bus skiriama daugiau dėmesio piliečių poreikiams.

Tačiau, kaip rašo Ole Ryborg euobserver.com, politiniai vadovai yra pernelyg atitrūkę nuo realybės. Nes realybėje Lisabonos sutartis tiesiog suteiks Europos politikams naujų priemonių rinkinį, ir jei šių naujų priemonių jie nemokės pritaikyti geriau, nei taikė dabar egzistuojančias priemones, galime nesitikėti jokio Europos politikos pagerėjimo. Be politinės valios ir igūdžių Lisabonos sutartis yra nieko verta.

Todėl labai didelę reikšmę įgyja Europos Vadovų Tarybos prezidento paskyrimas.

Europai reikia prezidento, kuris sugebėtų paaiškinti naujai priimtoms šalims narėms iš Vidurio ir Rytų Europos, kad likusi Europa jau įžengė į dvidešimt pirmąjį amžių ir joms derėtų prie jos prisijungti.

Dvidešimt pirmajame amžiuje mes neskaičiuojame mirusių lenkų, kai nustatome, kiek balsų turės kiekviena ES šalis, ir nekreipiame dėmesio į Antrojo pasaulinio karo metais Londone veikusios vyriausybės išeivijoje išleistus dekretus. Karas baigėsi ir Europa koncentruojasi į ateitį.

Žvelgiant iš šios perspektyvos **geriausia** kandidate

į Europos prezidentus yra Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė. Ji žinoma kaip „Geležinė ledi“, nes laikosi griežtos politikos visų atžvilgiu, o tai tikrai pravers vadovaujant ES Vadovų Tarybai.

„EUObserver“ spausdintame interneto dienoraštyje Briuselyje dirbantis danų savaitraščio *Monday Morning* Europos naujienų redaktorius O.Ryborg pastebi, kad eidama biudžeto reikalų komisarės pareigas D. Grybauskaitė įrodė, jog sugeba aprėpti ir supranta smulkiausias detales, o derybos dėl finansinių perspektyvų būtent ir yra viena iš svarbiausių prezidento prerogatyvų.

D. Grybauskaitė atstovauja mažai, neseniai į ES priimtai šaliai šiaurinėje Europos dalyje, todėl geriau nei bet kas kitas sugebės paaiškinti lenkams, kad karas pasibaigęs. Ji konservatyvi, todėl turėtų puikiai sutarti su socialistinių pažiūrų užsienio politikos vadovu, kurį ketinama išrinkti.

Norėdami, kad ES prezidento institucija taptų veiksminga bendrijos valdžia, valstybių narių vadovai turėtų gerai išanalizuoti šio posto funkcijas, prieš skirdami vadovą. Jei jie tai padarys, jų akys turėtų nukrypti į Lietuvą.

LGITIC

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Prezidentė Dalia Grybauskaitė mano, kad Vyriausybė, kurioje dirbtų ir konservatoriai, ir socialdemokratai, būtų trapi. Tokią poziciją šalies vadovė išreiškė pasinaudodama metafora. „Vaivorykštinės Vyriausybės kūrimą galėčiau apibūdinti metafora - vaivorykštė labai gražus gamtos reiškiny, bet jis labai trumpalaikis ir trapus, politikoje - taip pat“, - rašo D. Grybauskaitė socialiniame tinkle „Facebook“. Vyriausybės, kurioje kartu dirbtų ir konservatoriai, ir socialdemokratai, viziją šią savaitę yra išdėstęs kadenciją baigęs prezidentas Valdas Adamkus.

Lietuvos premjeras Andrius Kubilius kadenciją baigusio prezidento, Lietuvos socialdemokratų partijos garbės pirmininko Algirdo Brazausko kritikoje ir išsakytose mintyse apie tautinės vienybės Vyriausybę, sako įžvelgiantis nenorą, jog Vyriausybei vadovautų jis. „A. Brazauskui, manau, labai rūpėtų, kad premjeru toliau nebūtų A. Kubilius. Kyla klausimas, kodėl jam tai rūpi“, - sakė A. Kubilius Vyriausybėje. Žurnalistų paprašytas įvertinti kadenciją baigusią prezidentą Algirdą Brazauską ir Valdo Adamkaus idėjas apie vienybės Vyriausybę, premjeras atsakė: „Aš labai pozityviai vertinu visų vyresnio amžiaus žmonių pasiūlymus“.

Jeigu naftotiekiu „Družba“ pradėtų tekėti nafta, tai būtų žingsnis link tikros draugystės tarp Lietuvos ir Rusijos, pareiškė Lietuvos diplomatinės vadovas, praėjusią savaitę su darbo vizitu viešėjęs Maskvoje. Taip užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas atsakė į Rusijos naujienų agentūros „Interfax“ korespondentės klausimą, ar Rusija, jo nuomone, yra patikima energijos šaltinių tiekėja Europai. „Mes negalėtume taip tvirtinti. Dėl dujų tiekimo mes problemų neturėjome. O dėl naftos, tai, deja, naftotiekis „Družba“ iki šiol tebėra sausas. **Naftotiekio „Družba“ pripildymas taptų žingsniu link tikros draugystės**“, - sakė V. Ušackas, turėdamas omenyje ir tai, jog „družba“ išvertus į lietuvių kalbą reiškia „draugystė“. Pasak V. Ušacko, Lietuvos pieno produkcijos tiekimo Rusijos rinkai ir vežėjų problemos parodė, kad dialogas duoda rezultatų. Pastaruoju metu Lietuvos žemės ūkio ir susisiekimo ministrai bei Muitinės departamento vadovai vis dažniau bendrauja telefonu su Rusijos kolegomis, keičiasi vizitais.

Seimo pirmininkė Irena Degutienė po vykusio susitikimo su finansų analitiku Rimantu Rudzkiu pareiškė remianti siūlymą įvesti trumpesnę darbo savaitę. Esą priimti tokį sprendimą daug nekainuotų, krizinėje situacijoje pakaktų ir Vyriausybės nutarimo. Idėja darbo savaitę Lietuvoje trumpinti iki keturių dienų vieniems atrodo išsigelbėjimas nuo didėjančio nedarbo, kiti baiminasi viešųjų paslaugų, ypač - švietimo ir medicinos, kokybės suprastėjimo. Premjeras Andrius Kubilius irgi neskuba pritarti tokiems siūlymams. Pasak Vyriausybės vadovo, tokiu atveju atlyginimai viešajame sektoriuje mažėtų penktadaliu, ir abejotina, ar toks sunkmečio naštos paskirstymas būtų sąžiningas.

Biurokratijos saulėlydžio programa į priekį juda vėžlio žingsniu - ekspertai kritikuoja ne tik šio proceso spartą, bet ir abejoja pasirinkta jo įgyvendinimo taktika bei strategija. Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto surengtoje diskusijoje apie Saulėlydžio procesą dalyvavęs jo krikštatėviu vadinamas premjeras Andrius Kubilius pripažino, kad per beveik metus, kai dirba dabartinė Vyriausybė, valdymo reformų srityje pavyko pasiekti ne itin daug. Tačiau, anot premjero, padėtas pagrindas reformoms, kurios dabar esą judės į priekį sparčiau. Kita vertus, A. Kubilius apgailestavo, kad Saulėlydžio srityje darbą apsunkina visuomenės nesupratimas, biurokratijos pasipriešinimas ir lobistinis darbas Seime, turinčiame priimti įstatymus dėl šios reformos įgyvendinimo.

Izraelio ministras pirmininkas Benjamin Netanyahu patenkintas, jog JAV Valstybės sekretorė tyliai pritarė, kad nebūtų sustabdyta žydų namų statyba Vakarų krante ir rytinėje Jeruzalės dalyje. Palestiniečių vadovas Mahmoud Abbas reikalauja, kad visi žydų statybos darbai būtų sulaikyti, jei nori, kad prasidėtų taikos pasitarimai.

Reuters

VOKIETIJOS KANCLERĖ KALBĖJO JAV KONGRESE

Washington DC, lapkričio 3 d. (AFP). Vokietijos kanclerė Angela Merkel, du dešimtmečiai po Berlyno sienos griuvimo, pasakė svarbią kalbą JAV Kongrese. Ji prieš nuvykdama į Kongresą susitiko su prezidentu Barack Obama, šią kalbą sakė tokiu metu, kai užduodami sunkūs klausimai dėl Afganistano ir klimato kaitos.

A.Merkel, kuri JAV lankosi pirmą kartą po rugsėjo rinkimų, kai buvo perrinkta kanclere, kalbėjo apie transatlantinių ryšių ateitį ir Europos komunizmo pabaigą. **Lapkričio 9 dieną Vokietija minės 20-ąsias Berlyno sienos griuvimo metines.** Kanclerė ši kvietimą vadino didele garbe. Ji augo komunistinėje Rytų Vokietijoje, tapo antruoju Vokietijos kancleriu, pasakiusiu kalbą JAV Kongresui. Pirmasis buvo Konrad Adenauer, kuris atskirose Atstovų Rūmų ir Senato sesijose kalbėjo 1957 metais.

Tai, kad JAV Atstovų Rūmų pirmininkė Nancy Pelosi pakvietė A.Merkel, didele dalimi nuslopino pradinis žiniasklaidos pranešimas apie esą šaltokus B.Obamos santykius su Vokietijos kanclere, kuri iš esmės gerai sutarė su buvusiu JAV prezidentu, respublikonu George W.Bush.

NATO PRANEŠĖ APIE NAIKINTUVŲ INCIDENTĄ VIRŠ BALTIJOS JŪROS

Vokietijos kariškiai pranešė, kad rugsėjo 15 d. virš Baltijos jūros įvyko incidentas, kuriame dalyvavo vokiški naikintuvai bei Rusijos ir Suomijos karinių oro pajėgų naikintuvai, informuoja lenta.ru.

Pasak Vokietijos kariuomenės atstovus cituojančio dienraščio *Rheinische Post*, Vokietijos naikintuvų „Eurofighter“ grandis patuliavo Estijos oro erdvėje, kai gavo nurodymą perimti prie Baltijos valstybės sienos artėjančią Rusijos išankstinio išpėjimo ir valdymo iš oro lėktuvą „A-50“.

Vokietijos pilotai priskrido

JAV respublikonai laimėjo rinkimus

JAV respublikonai lapkričio 3 d. laimėjo dvi gubernatorių vietas specialiuose „nelyginių metų rinkimuose“, kurie sudavė skaudų smūgį prezidentui Barack Obamai ir jo demokratams.

Tačiau demokratai irgi pasiekė vieną pergalę - varžybose dėl laisvos Kongreso vietos, kurios vyko šiaurinėje New York valstijos dalyje, kur respublikonų pozicijos labai tvirtos.

New Jersey valstijos respublikonas Christopher Christie įveikė dabartinį šios demokratų smarkiai remiančios valsti-

A.Merkel kalbą ne kartą pertraukė plojimai.

Reuters

Tačiau Josef Braml iš Berlyne įsikūrusios Vokietijos užsienio santykių organizacijos *Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik* sakė, kad A.Merkel būtų naivi, jei manytų, kad ši garbė nieko nekainavo. „Tai gestas, kai mainais tikimasi paslaugos, - sakė jis. - Vokietijos vyriausybė turėtų labiau padėti nešti tarptautinių išpareigojimų našta“. Ta našta pirmiausia būtų susijusi su Afganistanu, kurio atžvilgiu B.Obama šiuo metu svarsto savo strategiją.

Maždaug 4,2 tūkst. Vokietijos karių šiuo metu yra trečias pagal dydį užsienio kontingentas šioje karo alinamoje šalyje po Jungtinių Valstijų ir Didžiosios Britanijos.

Pasak J.Braml, dabar, kai

Vokietijos rinkimai baigėsi, A.Merkel tikriausiai sulauks prašymų skirti daugiau karių ir instruktorių misijai Afganistane, daugiau pinigų kaimyniniam Pakistanui stabilizuoti ir tvirtos paramos Jungtinių Tautų sankcijoms Iranui, jei šis toliau tęs prieštaringai vertinamą branduolinę programą. Vokietija yra viena pagrindinių Irano prekybos partnerių ir viena iš šešių pasaulio valstybių, sprendžiančių ginčą su Teheranu.

A.Merkel taip pat siekia pažangos prieš gruodį Kopenhagoje įvyksiančią JT konferenciją, kurios metu 192 šalys tarsis dėl susitarimo mažinti atmosferos taršą „šiltnamio efektą“ sukeliančiomis dujomis.

JAV pasiruošusios reaguoti, jeigu Iranas nevykdys išpareigojimų

Jungtinės Valstijos pasiruošusios imtis atsakomųjų veiksmų, jeigu Iranas nevykdys prisiimtų išpareigojimų dėl savo kontraversiškos branduolinės programos, sakė vienas aukštas JAV prezidento Barack Obamos patarėjas.

„Neatmetamos jokios galimybės“, - pareigūnas perspėjo Vašingtone vykusiame susitikime su liberalia proizraelietiška politinio lobizmo organizacija „J Street“.

Galingosios šalys perspėjo, kad Teheranui gali būti skelbiamos naujos griežtesnės sankcijos, susijusios su tos šalies naftos sektoriumi, jeigu šiitiška respublika toliau vengs vykdyti tarptautinės bendruomenės reikalavimus.

bi valstija, kuri prieš metus padėjo B.Obamai - pirmajam juodaodžiui JAV prezidentui - iškilti į valdžią. Tada Virginija pirmą kartą po daugiau kaip keturių dešimtmečių rėmė demokratų kandidatą į prezidentus. Pralaimėjimas New Jersey, kur ilgą laiką dominavo Demokratų partija, prezidentui tikriausiai yra dar didesnis, nes jis šioje valstijoje, pastatęs ant kortos tam tikrą dalį savo politinio autoriteto, smarkiai agitavo už J.Corzine.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVOS ŪKĮ KRIZĖ PALIETĖ MAŽIAUSIAI

Lietuvos laikraščiuose labai daug rašoma apie įvairius nusikaltimus ir blogą gyvenimą, žudynes, nesąžiningumą, vagystes, begalybę skandalų ir nepažabotą korupciją.

Tačiau ne viskas taip blogai mūsų Tėvynėje, yra ir gražių prošvaisčių. Viena tokių yra Lietuvos žemės ūkis. Lietuva jau penkerius metus priklauso Europos Sąjungai. Per tuos metus užsienio investicijos Lietuvoje padidėjo du su puse karto, o žemės ūkio ir maisto produktų eksportas – tris kartus. Žemės ūkio ministro Kazio Starkevičiaus teigimu, jau dabar matyti, kad 2004 metų Europos Sąjungos plėtra buvo labai sėkminga visiems jos piliečiams. „Žemės ūkis yra ekonominis variklis, sukuriantis beveik 8 procentus mūsų Bendrojo vidaus produkto, suteikiantis darbo vietą kas aštuntam lietuviui ir sudarantis apie 16 procentų viso šalies eksporto“. (Prisiminkime pirmosios Nepriklausomybės pradžią.) Šiandien ir vėl kaimas gelbsti krizę išgyvenančią Lietuvos ekonomiką. Lietuvos gyventojai ir žemės ūkio veikiančios įmonės turėjo galimybę pasinaudoti įvairiomis Europos Sąjungos finansinėmis paramų programomis, kurios padeda Lietuvos kaimui išlikti gyvybingam.

Lietuvos ūkininkų sąjunga pripažįsta, kad tos programos labai padėjo Lietuvos žemės ūkiui atsigausti, kai okupacijos metais būdavo dirbama su sovietine technika. „Tas penkmetis, kai esame Europos Sąjungoje, buvo labai geras. Į ūkius investuota po penkis, dešimt milijonų litų. Supirktą moderniausią įrangą. Be europinės paramos mes tokių ūkių tikrai nebūtume sukūrę ir negalėtume konkuruoti su kitomis šalimis“, teigia tos sąjungos pirmininkas Jonas Talmantas. „Kiekvienas ūkis pasikeitė iš pagrindų. Visa įrangą – aukščiausio lygio, viskas kompiuterizuota“.

Pradžioje Europos Sąjungos narystės nauda daugelis netikėjo, nes prieš stojant į Sąjungą žemdirbiai buvo patys didžiausi abejotojai, nusiteikę prieš. Bet šiandien, kai išryškėjo ekonominės narystės Europos Sąjungoje nauda, žemdirbiai pakeitė savo nuomonę ir yra patenkinti ta parama. Lietuvos žemės ūkis 2004-2008 metų laikotarpiu gavo per 6,6 milijardus litų Europos Sąjungos paramos. Žemės ūkio ministerijos vertinimais, Europos Sąjungos parama žemės ūkiui sudaro maždaug 25 procentus visų jo pajamų, tai užtikrina finansinę naudą.

Lietuvoje dirbančiųjų žemės ūkyje daugėja, dirbamos žemės plotai didėja. 2004 m. sausio 1 d. ariamos žemės plotą sudarė 2,925,800 ha, o jau 2009 m. padidėjo net 2,930,064 hektarais. Apskaičiuota, kad šių metų eksportas dėl narystės ES yra 131 procento didesnis. Tyrimai parodė, jog vienas litas, investuotas į kaimo plėtrą, sugrąžina 1,5 lito. Manoma, kad per ketverius metus Europos Sąjungos parama pasinaudos per 20-30 tūkstančių Lietuvos ūkių.

Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare, ji turi prisidėti ir prie bendrosios politikos, kurios tikslas – finansinėmis priemonėmis mažinti Europos Sąjungos regionų ekonominius ir socialinius skirtumus ir gerinti atsilikusių regionų būvį. Bankų vertinimu Lietuvos žemės ūkis yra vienintelis sektorius, kurį krizė palietė mažiausiai, rašo žurnalas „Veidas“ 38 laidoje.

S. Tūbėnas

AR BUVO VILNIAUS OKUPACIJA?

„Wilno naszel“ – toks prieškarinis šūkis vis dar skamba ne tik mūsų humoristų lūpose, bet ataidi ir kai kurių šovinistiškai nusiteikusių lenkų galvose. Nors praėjo lygiai 70 metų, kai Vilnius ir Vilniaus kraštas buvo grąžintas Lietuvai, nostalgiški okupacijos laikų prisiminimai kai kam mūsų šalyje ir Varšuvoje neduoda ramybės.

Vartau 1936 m. Kaune leistą vieno iš trijų brolių lietuviybės puoselėtojų Viktoro Biržiškos prisiminimų knygą „Neužgijusios žaizdos“. Matematikas ir visuomenės veikėjas, Vilniaus lietuvių komiteto, paskui 1925 m. įsisteigusios Vilniui vaduoti sąjungos narys (jai vadovavo brolis Mykolas) V. Biržiška aprašo kraupias pirmųjų lenkų okupacijos metų akimirkas.

1920 m. rugpjūtį atvykęs iš Petrapilio, lapkričio 23 d. jis buvo lenkų suimtas, kai pabėgo lietuviai kareiviai belaisviai. 1921 m. vėl suimtas dėl straipsnio laikraštyje „Głos Litwy“, bet 1921 m. rugpjūčio 23 d. amnestuotas. **1922 m. sausio 20 d. kartu su broliu Mykolu lenkų apkaltintas tėvynės išdavimu ir tik Tautų Sąjungai pareikalus, vasario 6 d. su kitais 32 lietuviais ir gudais išstremtas į Nepriklausomą Lietuvą. Baisu, ką jam teko patirti lenkų okupuoto Vilniaus kalėjimuose!**

Tiesą sakant, kaip teigia istorikai straipsnių rinkinyje „Lietuvos Rytai“, Vilnius buvo užimtas kiek anksčiau, 1919 m. balandžio 19 d. Nors Lietuvos sostinė buvo už demarkacinės linijos ir okupuota lenkų, Aukščiausioji Sąjungininkų taryba, nustačiusi laikinąją Lenkijos rytinę sieną, Vilnių vis tik paliko Lietuvai. Po pusmečio lenkai išsikraustė iš sostinės, bet rugpjūčio mėnesį gen. Lucjano Zeligowskio pulkai, pavadinti „Litewsko-bialoruska dywizja“ (kaip rašo V. Biržiška, Vakarų Europos ir Tautų Sąjungos akims apdumti), vėl įžengė į Lietuvą.

Spalio 7 d. buvo pasirašyta Suvalkų sutartis, o jau kitą dieną prasidėjo lenkų generolo vadovaujamų pulkų ir Lietuvos kariuomenės mūšiai prie Merkio. Spalio 9 d. po pietų lenkai visiškai užėmė Vilnių, ir tuomet **su vietinių ir atsiųstų iš anksto agentų** pagalba prasidėjo tikri lietuvių, žydų, kitų tautybių žmonių pogromai.

Anot istorikų, oficiali Lenkijos valdžia vykdė vadinamą „fait accompli“ („įvykusio fakto“) politiką: nors Varšuva neva neprita-

rė L. Zeligowskio ir Jozefo Pilsudskio vykdomai aneksijai, būtent Lenkijos Seime buvo patvirtintas savarankiškos valstybės Vidurio Lietuva sukūrimas. Įtvirtinti Lenkijos valdžią Vilniaus krašte 1922 m. sausio 8 d. įvyko Vilniaus Seimo rinkimai. Jis turėjo įtraukti okupuotą kraštą į Lenkijos sudėtį. Štai tokį „įvykusį faktą“ toliau toleravo oficiali Varšuva, o spręsti okupacijos problemos neskubėjo nei Tautų Sąjunga, nei Vakarų Europos šalys (Tautų Sąjunga 1923 m. įteisino Vilniaus priklausymą Lenkijai). Jas tenkino tokia padėtis, kad tik nebūtų konflikto.

O konfliktas brendo. Lietuva, okupuotas Vilnius ir visas kraštas (maždaug 6655 kv. km teritorija su beveik 458 tūkst. gyventojų 1939 m. duomenimis), jau griaudžiant II pasaulinio karo kanonadai, buvo ruošiamas pasidalinti tarp to meto pagrindinių veikėjų A. Hitlerio ir J. Stalino. Tą pačią dieną, kai Maskvoje buvo pasirašyta Vokietijos ir SSRS nepuolimo sutartis bei slaptieji protokolai, Raudonoji Armija užėmė Vilnių. Taip jo tariamasis grąžinimas, aptartas Molotovo ir Ribbentropo pasirašytuose dokumentuose, tapo ne humaniško demonstravimas, o grobuoniškų kėslių išdava.

1939 m. spalio 10 d. Vilniaus priklausomybė Lietuvai buvo patvirtinta Lietuvos ir Sovietų Sąjungos sutartimi, o spalio 27-ąją, pasirašius susitarimą dėl sienų ir Raudonosios armijos karinių bazių dislokavimo Lietuvoje, Vilnius ir visas kraštas oficialiai perėjo Lietuvai.

Taigi vieną okupaciją pakeitė kita. Gavusi trumpą atokvėpį, bet prižiūrima sovietų kareivių, Lietuva dar po pusmečio, 1940 m. liepos 21 d., buvo priversta priimti deklaraciją dėl įstojimo į SSRS.

Praėjo pusė amžiaus. Kaip rašė istorikė Vanda Kašauskienė, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įgaliota 1990 m. vasario 7 d. Lietuvos SSR Aukščiausioji Taryba vienuoliktojo šaukimo septynioliktojoje sesijoje, atsižvelgdama į SSRS liaudies deputatų suvažiavimo nutarimą, priėmė sprendimą „Dėl 1939 metų Vokietijos–SSRS sutarčių ir jų pasekmių Lietuvai likvidavimo“, kuriuo slaptieji protokolai pripažįstami teisiskai nepagrįstais ir negaliojančiais nuo jų pasirašymo momento, nes jie neišreiškė lietuvių tautos valios. Taip pat neteisėtu ir Lietuvos juridiskai nesaistančiu pripažintas SSRS 1940 m. rugpjūčio 3 d. įstatymas dėl Lietuvos SSR

priėmimo į SSRS.

Sakykime, kad tai tolima septynių dešimtmečių, tai yra, vienos kartos nuotoliu atitolusi istorija. Kai kas ją siūlo pamiršti, atidėti į šalį, tarpvalstybiniuose santykiuose vadovautis pragmatiškais interesais. Neseniai Vilniuje įvykusioje diskusijoje „Vilniaus grąžinimo metinės: istorijos nevienareikšmiškumas“ **istorikas Česlovas Laurinavičius Vilnių grąžinti Lietuvai privertusias priežastis nurašė „demokratiinių idėjų plėtotei Europoje“.**

Ji, ta demokratiškumo plėtra (prieškarinėje Europoje?), esą ir privertė SSRS geranoriškai ar paisant savo strateginių tikslų grąžinti Lietuvos sostinę. J. Stalinas Vakarų akyse neva norėjo nusiplauti rankas ir tapti tautų teisių gynėju, o abiejų XX a. tironų veiksmuose galima įžiūrėti tik negeranoriškumo požymius.

Tokia švelni ir filosofiška okupacijos prielaidų traktuotė gali nuvesti prie atviro pritarimo dažnoms Maskvos radikalų mintims: okupacijos nebuvo, reikalavimas kompensuoti jos padarytą žalą yra absurdiškas, Vilnius grąžintas gera SSRS valia, kitaip jis būtų atitekęs Baltarusijai arba Lenkijai, nacių nelaisvėje lietuvių tauta būtų apskritai išnykusi, tapatinti nacizmo ir stalinizmo negalima ir t.t.

Tarsi duslus aidas iš Maskvos ataidi to laikotarpio vertinimai ir iš Varšuvos. Antai pavasarį Lenkijos užsienio reikalų ministras Radoslawas Sikorskis per TV pasakė, **kad Lenkija tarpukariu nebuvo okupavusi Vilniaus krašto.** Kaimynai nuolat tvirtina, kad lenkų gyvenimas Vilniaus apskrityje tapo nepakeliamas, nes čia būtent jiems pirmiausia negrąžinama žemė, skriaudžiami švietimo darbuotojai, nukabinėjami lenkiški gatvių, įstaigų pavadinimai...

Lenkijos nevyriausybinė organizacija „Wspolnota Polska“ parengė studiją apie neva baisią lenkų tautinės mažumos padėtį Lietuvoje. Kad lenkai esą yra engiami, Europos Parlamente kalbas skleidžia ir mūsų išrinktasis Valdemaras Tomaševskis (net susimąsčiau, kaip rašyti šią pavardę...).

Gal tai ir smulkmenos, žvelgiant į 70-mečio senumo įvykius. Jeigu jos ir nereiškia naujų okupacijų ir konfliktų grėsmės, tai skamba kaip jų pateisinimas, nostalgija, nepakankamas įvertinimas. O tai mus veda prie savotiškos tautiškumo erozijos, kurią išnaikinti bus labai sunku.

Č. Iškauskas

Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas su žmona Jurgita, dukra Gertrūda ir sūnumi Jokūbu savo kukliai įsirengtame bute.

ANDRIUS NAVICKAS:

VAISTAS NUO LIGOTOS POLITIKOS – POLITINĖ HIGIENA

Jei greitas ir svaigus Artūro Valinsko politinės karjeros skrydis ir nešlovinga jo pabaiga bent kiek pamokytų kitus ir privertstų susimąstyti apie politiko profesijos specifiką, galėtume sakyti, jog pradedame mokytis iš klaidų. Labai blogai, kad politika Lietuvoje yra virtusi klounada, todėl kiekvienas televizijos klounas gali nesunkiai tapti ryškia politine žvaigžde. Vis dėlto siūlau nesusitelkti į aimanas, jog varininkų klaidos gali baigtis valstybės laivo katastrofa, bet veikiau kantriai šalinti tamsumus ir telkti vardan Lietuvos tuos, kuriems Tėvynė nėra tik banalus žodis.

Esu įsitikinęs, kad dabartinėje situacijoje ypatingas vaidmuo tenka krikščionims politikams, kurie turi ne tik kalbėti apie vertybių svarbą, bet ir tapti deramo elgesio pavyzdžiu. Pradėti reikėtų nuo paprasčiausių *politinės higienos* taisyklių.

Nuo vaikystės esame išmokyti plautis rankas, jei nenorime užsikrėsti koku nors virusu. Tam tikrų politinės higienos taisyklių būtina laikytis ir politiniame gyvenime.

Politikas turi gerbti savo profesiją. Purvas nėra prigimtine politikos savybė. Ne politika sutepa politikus, bet jie patys, būdami nesąžiningi ir klastingi. Nuo pat antikos laikų politika buvo garbingiausia profesija: žmonių atstovai prisiimdavo sunkią atstovavimo kitiems naštą. Deja, šiandien politikai lengvai virsta klounais ir žurnalistų, pramogų verslo atstovų marionetėmis. **Sunku gerbti tokį politiką, kuris pats savęs negerbia** ir dalyvauja abejotinoje pramoginėse laidose, kur yra žeminamas, pajuokiamas. Sykiu esame pajuokiami, žeminami ir mes, kuriems jis atstovauja.

Matome, kad dažnas politikas įsitikinęs, kaip svarbu šmėžuoti televizijos ekrane. Kad

ten patektų, gali paaukoti viską. Tačiau tai iliuzija, nesveiko politikos supratimo požymis. Bent jau krikščionys politikai turi stengtis pelnyti žmonių pagarbą ne lėkštais juokeliais pramoginėse laidose, o tvirta laikysena, principingumu ir sugebėjimu atsispirti pigaus populiarumo pagundai.

Politikas privalo gerbti savo kolegas. Net ir tuos, kurių nuostatoms nepritaria. Politika negali būti suvokiama kaip karo laukas ar sporto varžybos. Politikai turi varžytis idėjomis, kaip įgyvendinti tą patį tikslą – tobulinti valstybės valdymą. Kai į oponentą pradedama žvelgti kaip į priešą, politika virsta gaidžių peštynėmis. Bėda ta, kad dėl šių peštynių nukenčia ne tik jų dalyviai, bet ir mes visi.

Jau šv. Tomas Akvinietis teigė, kad politikoje tenka priimti ne tobulus, bet toje padėtyje geriausius įmanomus sprendimus. Sugebėjimas atsitraukti dėl smulkmenų ir išlikti tvirtam pamatiniuose dalykuose – išmintingo politiko bruožas. Politikas privalo įsiklausyti į kitus, stengtis išvengti kompromisų, tačiau kartu nepainioti, kas yra tikslas, o kas – tik priemonės.

Politinės pareigybės neturi būti politiko tikslas. Tai tėra priemonės, padedančios siekti kitų tikslų. Tikroji pergalė politikoje – žengti dar vieną žingsnį bendrojo gėrio kelyje, o ne padidinti savo politinę įtaką ar susilpninti konkurentus. Taigi, visus Lietuvos politikus, ypač krikščionis, pašauktus būti druska ir šviesa, raginu pradėti nuo keturių, regis, paprasčiausių politinės higienos taisyklių.

Gerbk save ir nedalyvauk ten, kur nesi gerbiamas.

Gerbk kitus ir nesidrabstyk purvais. Sunkiame politikos orumo atkūrimo darbe krikščionys privalo žengti pirmą

VIENO PASKUTINIŲJŲ LIETUVOS PARTIZANŲ ŽŪTIES BAUDŽIAMOJI BYLA

Lapkričio 4 d. Panevėžio apygardos prokuratūra apygardos teismui perdavė nagrinėti sudėtingą didelės apimties baudžiamąją bylą, kurioje dėl vieno paskutiniųjų Lietuvos partizanų – **Antano Kraujelio** – žūties kaltinami keturi Lietuvos gyventojai S.T., R.K., P.L. ir M.M. Šioje byloje kaltinamiesiems pareikšti įtarimai dėl Lietuvos gyventojų genocido vykdymo.

Ikiteisminis tyrimas dėl paskutinio Aukštaitijoje išlikusio Lietuvos partizano A. Kraujelio nužudymo buvo pradėtas 1998 metais, kai jam po mirties 1997 m. gruodžio 22 d. buvo suteiktas teisinis Kario savanorio statusas. Pasak ikiteisminį tyrimą atlikusio Utenos rajono apylinkės vyriausiojo prokuroro pavaduotojo Ramūno Bačiulio, A. Kraujelis po 17 persekiojimo ir siekimo susidoroti su juo metų, aptikus partizano

slaptavietę vienoje sodyboje ir apsupus ją ginkluotiems operacijos dalyviams, 1965 metų pavasarį nusišovė.

Prokurorai šioje byloje nustatė dešimt asmenų, kurie, būdami sovietinių struktūrų, siekusių fiziškai sunaikinti pasipriešinimo sovietų okupacijai ir okupaciniam režimui dalyvius, atstovai, vykdė genocidą ir aktyviu ginkluotu puolimu nulėmė Lietuvos partizano žūtį. **Teismui perduoti keturi kaltinamieji**, kadangi kiti šeši jau yra mirę. Ikiteisminio tyrimo metu nenustatytų tapatybių kitų operacijoje dalyvavusių asmenų atžvilgiu ikiteisminis tyrimas buvo atskirtas į atskirą baudžiamąją bylą.

Ikiteisminį tyrimą kontroliavo Generalinės prokuratūros ir Panevėžio apygardos prokuratūros prokurorai. Pasak kaltinamąjį kaltą surašiusio Panevėžio apygardos proku-

ratūros prokuroro Romualdo Valiulio, dėl užsitęsusių archyvinų dokumentų paieškų, ekspertizių, komplikuoto tarptautinės teisinės pagalbos prašymų vykdymo kai kuriose užsienio šalyse problemų genocido baudžiamajai bylai ištirti prireikė beveik 11 metų.

Kaltinamiesiems skirtos kardomosios priemonės – rašytiniai pasižadėjimai neišvykti. Baudžiamąją bylą sudaro 7 tomų dokumentų.

Įstatymas už genocido vykdymą numato laisvės atėmimą nuo penkerių iki dvidešimties metų arba laisvės atėmimą iki gyvos galvos.

1997 metais Lietuvos partizanui A. Kraujeliui suteiktas teisinis Kario savanorio statusas (po mirties), 1998 metais – vyresniojo leitenanto laipsnis, 1998 m. gegužės 19 d. jis apdovanotas Vyčio Kryžiaus III laipsnio ordinu. **LGITIC**

Siekama panaikinti magistro diplomą

Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla inicijuoja politiko šioje aukštojoje mokykloje įgyto diplomo anuliavimo procedūrą. Teigiama, kad **buvęs šalies premjeras buvo neteisėtai priimtas į magistrantūrą**, nes neturi universitetinio bakalauro laipsnį atitinkančio diplomo.

Švietimo ir mokslo ministro atstovė spaudai Rita Grumadaitė *Eltai* sakė, kad apie pradedamą diplomo anuliavimo procedūrą pranešė VU TVM, į kurią dar spalio pradžioje kreipėsi švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius, prašydamas paaiškinti, **kokiomis aplinkybėmis G. Kirkilui suteiktas aukštojo mokslo diplomai**.

žingsnį. Nebijok, net jei tai bus bandoma vaizduoti kaip silpnumą. Tik iš tokio silpnumo gali suvežti tikroji stiprybė.

Tiesk tiltus ir ardyk bari-kadas politiniame gyvenime. Įsiklausyk ir ieškok sutarimo, tačiau sykiu išlik tvirtas ir nepajudinamas pamatiniuose dalykuose. Nekovok prieš kitus, bet grumkis už tai, kas yra teisinga.

Tikslas niekada nepateisina priemonių. Trumpalaikė svaigi politinė sėkmė, jei ji pasiekta nederamomis priemonėmis, ilgainiui neišvengiamai virs skaudžia katastrofa. Politika nėra kova dėl postų. Pastarieji tėra atsakomybės našta, kurią prisiimi, idant kurtum bendrąjį gėrį.

Pernelyg paprasta ar utopiška? Deja, iki šiol bandėme elgtis kitaip – rezultatas apgailėtinas.

Bernardinai.lt

VILNIUJE PAMINĖTAS SOSTINĖS GRĮŽIMO LIETUVAI 70-METIS

Sostinėje minimos Vilniaus grįžimo Lietuvai 70-osios metinės, Vilniuje ir jo apylinkėse tvarkomi Nepriklausomybės kovų dalyvių kapai.

Spalio 27 d. Vilniaus apskrities viršininko administracijos salėje buvo rengiama istorinė konferencija, kurioje pranešimus Vilniaus grįžimo Lietuvai ir Vilniaus apskrities istorijos temomis skaitė profesorai Antanas Tyla, Alfredas Bumblauskas, kiti istorikai. Vakare Vilniaus arkikatedroje buvo aukojamos iškilmingos šv. Mišios už Vilnių, Lietuvą ir jos žmones.

Spalio 28 d. eitynes pažymint Vilniaus grįžimo Lietuvai 70-ąsias metines rengė Lietuvos tautinio jaunimo sąjunga. Eitynių dalyviai pajudėjo nuo Aušros vartų, ėjo Didžiosios ir Pilies gatvėmis, o prie Gedimino – Vilniaus miesto įkūrėjo paminklo sugiedojo „Tautišką giesmę“.

Spalio 29 d. Vilniaus Rasų kapinėse buvo rengiama žuvusiųjų už Vilnių ir Lietuvą karių pagerbimo ceremonija, kurioje dalyvavo kariuomenės vadas generolas majoras Arvydas Pocius, Garbės sargybos kuopos kariai ir kariuomenės orkestras.

Vėliau Vilniaus Rotušėje vyko Vilniaus grįžimo minėjimas, kurio metu krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė

įteikė atminimo dovanas nepriklausomos Lietuvos kariams, dalyvavusiems Lietuvos kariuomenės žygyje į atgautą Lietuvos sostinę 1939 metų spalį. Buvo atidaroma paroda „Lietuvos kariuomenės žygis į Vilnių 1939 m. spalio 29 d.“ 1939 m. rugpjūčio 23 dieną Sovietų Sąjunga ir Vokietijos Reichas pasirašė nepuolimo sutartį, kurioje pasidalijo įtakos zonas. Lietuva atiteko Vokietijos įtakos sferai.

Tų pačių metų rugsėjo 1-ąją prasidėjus Antrajam pasauliniam karui tarp Vokietijos ir Lenkijos, naciai ne kartą siūlė Lietuvai pasiūsti kariuomenę ir atsiimti Vilnių. Lietuvai atsisakius tai daryti, rugsėjo 28 d. Vokietija ir Sovietų Sąjunga pasirašė papildomą slaptą protokolą, kuriuo Vokietijos Reichas perleido Lietuvą sovietų įtakos sferai.

1939 m. spalio 10 d. Maskvoje pasirašyta „Vilniaus ir Vilniaus srities Lietuvos Respublikai perdavimo ir Lietuvos – Sovietų savitarpio pagalbos sutartis“. Atgavusi Vilnių, Lietuva turėjo įsileisti Raudonosios armijos įgulas.

1939 m. spalio 27 d. Lietuvos kariuomenė pradėjo žygį į Vilnių, o spalio 28 d. įvyko oficialus kariuomenės sutikimas buvusioje Elzės Ožėškienės (dabar Vinco Kudirkos) aikštėje. **LGITIC**

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55.
PUSEI METŲ - \$40.
PIRMA KLASĖ - \$78.
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

PLB atstovė Lietuvoje Vida Bandis.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBOS PRANEŠIMAS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba praneša, kad paskyrė PLB atstovę Lietuvoje - **Vidą Bandis**.

Vida Bandis atstovo pareigas pradeda eiti š.m. lapkričio 13 dieną.

Ji gimė 1934 m. Molėtuose. 1944 m. su tėvais pasitraukė į Austriją, vėliau - į Vokietiją. 1950 metais emigravo į JAV, kur baigė aukštuosius mokslus Illinois, Indianos ir Marylando universitetuose. Nuo 1960 iki 1999 metų gyveno ir dirbo Vokietijoje bei JAV. Nuo 1999 m. gyvena ir dirba Lietuvoje.

Vidos Bandis profesinė veikla siejosi su darbu aukštojo mokslo srityje – ji užėmė prorektorės pareigas Marylando (JAV) universitete, Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijoje dirbo Finansų politikos departamento direktore, generaline direktore - Baltic Management Institute (BMI). Vida Bandis turi didžiulę vadovavimo patirtį tarptautiniams projektams, taip pat administravimo, žmogiškųjų išteklių, finansų analizės bei biudžeto planavimo srityse.

ST. PETERSBURG, FL

„Vaivoros” koncertas

JAV LB St. Peterburgo apylinkė spalio 8 d. Lietuvių klubo salėje surengė iš Lietuvos atvykusio liaudies instrumentų ansamblio „Vaivoros” koncertą, sutraukusį 180 klausytojų, jų tarpe ir 30 latvių klubo narių. Penktui „Vaivoros” instrumentalistų vadovauja Lietuvos muzikos ir teatro akademijos profesorė Lina Naikelienė (pirmosios kanklės), Aistė Bružaitė (antrosios kanklės), Aušra Juškevičienė (bosinės kanklės), Algirdas Jedemskij (birbynė) ir Eugenijus Čiplys (birbynė). Dainas ir arijas dainavo Lietuvos operos primadona Irena Milkevičiūtė.

„Vaivoros” ansamblyje grojama koncertinėmis kanklėmis, sukonstruotomis XX amžiaus šeštame dešimtmetyje. Grojama pirštais ir brauktuku. Tradicinės birbynės buvo piemenų instrumentas. Ansamblyje grojama patobulintomis birbynėmis, sukonstruotomis taip pat XX

Ji yra Almos Adamkienės labdaros fondo, International Rotary Club of Vilnius ir Baltic Management Institute valdybos narė, aktyvi visuomenininkė. *LGITIC*

amžiaus šeštojo dešimtmečio pradžioje. Birbynės tembras primena klarnetą ar obojų.

Solistė Irena Milkevičiūtė dainavimo studijas baigė Lietuvos muzikos akademijoje ir nuo 1976 metų dainuoja Lietuvos operos ir baleto teatre. Tarptautinį pripažinimą pelnė dainuodama daugelyje žymių pasaulio teatrų bei koncertų salėse. Koncerte ji žavinančiai atliko B. Budriūno, J. Tallat-Kelpšos, V. Jakubėno, A. Kačanausko, B. Dvariono, G. Verdi, G. Puccini, V. Bellini, V. Chiara dainas ir operų arijas su nuostabiu kanklių ir birbinių akompanimentu. Įspūdingai grojo solo ir kartu su kanklėmis birbinių pūtėjai Algirdas Jedemskij ir Eugenijus Čiplys.

Po koncerto mažojoje klubo salėje buvo surengtas pabendravimas su „Vaivoros” ansamblio menininkais – vakariene, kurioje dalyvavo 80 svečių.

Džiaugiamės turėję progos išgirsti šį ansamblį. Lauksime jo sugrįžtant ir koncertuojant plačiajai St. Peterburgo miesto visuomenei.

„Sodžiaus” koncertas

Lapkričio 7 d., St. Peterburge Šv. Judo katedroje 5:30 val. p.p. iš Lietuvos atvykusi choro grupė „Sodžius” davė koncertą. Ši grupė yra anksčiau dainavusi ar giedojo radijo ir televizijos programose Lietuvoje.

Katedroje choro grupė atliko vienos valandos koncertą, o pertraukos metu svečiai buvo vaišinami lietuviška arbata ir lietuviškais saldainiais.

Įėjimas į koncertą laisvas, bet pertraukos metu buvo renkamos aukos „Sodžiaus” choro paramai.

Vyčių kuopos susirinkimas

Lietuvos Vyčių 147-ta kuopa turės savo susirinkimą lapkričio 21 d., šeštadienį, 11 val. ryto Lietuvių klubo mažojoje salėje. Šis susirinkimas bus labai svarbus, nes mes rinksime naujus valdybos narius. Taip pat prašome atsinešti pinigų ir susimokėti nario mokestį už 2010 metus.

Marilyn Kraujalis Lenihan, pirmininkė

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais

9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrę Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.

Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

TAUTOS ATSKYRIMAS NUO MOKSLO: KAM NAUDINGAS?

Dr. Algimantas Liekis

Lietuvos knygynuose pasirodė 1322 puslapių VGTU Mokslotyros centro parengta knyga „Lietuviai inteligentai Tautos Laisvės ir pažangos kelyje” su paantrašte „Dr. Algimato Liekio knygoje: parašytose, sudarytose, išleistose”. Tai savotiška bibliografinė apybraiža apie dr. A.Liekio nuo Nepriklausomybės atkūrimo parengtas ir išleistas 131 „Lietuvos mokslo” ir „Lietuvių tauta” mokslo serijų knygas, tarp kurių 33 jo paties parašytos monografinio pobūdžio ir per 70 – su bendraautoriais ar sudarytos knygos. Jose - mūsų inteligentijos, pirmiausia mokslinės inošo, sprendžiant Tautai ir valstybei, mokslui ir švietimui aktualiausias problemas analizė, pamąstymai apie ateitį, apie atskirų mokslo ir technikos šakų, mokslo ir studijų institucijų raidą, pasakojimai apie žymiausius, labiausiai Tautai ir Nepriklausomai Lietuvai nusipelnčius intelektualus. Skaitytojų dėmesiui siūlome tų knygų autoriaus ir sudarytojo dr. Algimanto Liekio kai kuriuos atsakymus į tokius ir

panašius mūsų klausimus: kiek kalti buvo mūsų šviesuoliai, kad ne kartą lietuvių Tauta buvo atsidūrusi ant pražūties slenksčio, kad galinga Lietuvos valstybė žlugo ne dėl pralaimėjimų mūsų laukuose, kas labiausiai gresia ir šiandien mūsų Tautai, jos Nepriklausomybei?

1. Kiek teisūs tie, kurie teigia, kad mūsų Tautos, Valstybės nuosmukiai daugiausia buvo dėl valdančiųjų abejingumo ir išdavystės?

Manychiau, kad pakankamai ir savo monografijose, kaip „Lietuvių tautos prisikėlimas”, „Lietuvių ginkluotė ir karyba” ir kitose įrodžiau, kad mūsų, lietuvių tauta, dar prieš krikščionybės įvedimą buvo tarp labiausiai išsivysčiusių Europos tautų, sugebėjusi tarp pirmųjų sukurti vieną galingiausių centralizuotą valstybę ir keletą šimtmečių apginti Vakarų Europą nuo mongolų – totorių, o Rytų – nuo kryžiuočių ir kalavijuočių ordų, išlaikyti savo valdžioje ir seniai apsikrikštijusias tautas, kurios ir šiandieną tuos

priklausymo Lietuvai amžius įvardija kaip vienus šviesiausių jų istorijose. Tačiau ta mūsų protėvių sukurta valstybė žlugo ne dėl pralaimėjimų mūsų laukuose, o dėl šviesuolių - valdančiųjų abejingumo savo gimdytojais – lietuvių Tautai ir jos kalbai bei kultūrai, dėl pataikavimo svetimšaliams, nesugebėjimo pasiekti, kad Lietuvos imperijoje „nuo Baltijos iki Juodosios jūros” vyrautų viena religija, viena kalba, kad lietuvių Tauta būtų ir kultūriniu pavyzdžiu – lietuviai vietininkai toleravo visas kalbas ir religijas, dėl to priklausančiose slavų žemėse greitai ir patys surusėdavo, sugudėdavo, manydami, kad svarbiausia valstybės ilgaamžiškumui – tik jos dydis. Iš dalies taip ir nesuvokę tautinės valstybės savarankiškumo svarbos, pasirašė sutartis su Lenkija, dėl prisijungimo prie jos kunigaikštystės teisėmis, o vėliau ir Liublino uniją, sutiko nerinkti net savo Didžiojo kunigaikščio - Lietuva tapo Lenkijos provincija, išnykdamas iš pasaulio žemėlapių kaip **savarankiška valstybė**; mūsų Valstybės savarankiškumo naikinimui lenkų imperialistai panaudojo ir katalikų bažnyčią, kuriai teisę apkrikštyti lietuvių Tautą suteikė dar buvusios galingos Lietuvos val-

dovai. **Lenkų kunigai ir vienuoliai, žiūrėdami į Lietuvą kaip Lenkijos provinciją ir siekė ne tiek supažindinti lietuvius su Kristaus mokslu, bet imperialistinių tikslų - sulenkinti, skelbiant, kad visa kas lietuviška – tai pagoniška, velnio palikimas, kad kilmingi ir „tikri europiečiai” kalba tik lenkų kalba ir pan.** Siekė pirmiausia paveikti lietuvių tautinę savimonę (neatsitiktinai nemažai kas dar ir praėjus porai šimtmečių po apkrikštijimo į katalikų bažnyčią žiūrėjo kaip į svetimšalių ponų religiją; nežinoma ir nė vieno lietuvių, kuris būtų paskelbtas šventuoju ar bent palaimintuoju dėl nuopelnų apkrikštijant kraštą.

Vengė įsteigti net lietuvių kalbos katedrą ir jėzuitai savo įkurtajame Vilniaus universitete. Dar daugiau, universitetas buvo paverstas lenkinimo židiniu, pavedus jo priežiūrai ir visą švietimo sistemą. Ir jau XVIII a. pradžioje, dėl lenkų ir sulenkėjusių nuožmaus persekiojimo, Lietuvoje nebebuvo nė vienos lietuviškos mokyklos, išskyrus Žemaitiją, pačių lietuvių valstiečių įsteigtų ir išlaikomų.

Gelbėdamiesi nuo lenkų ir sulenkėjusių davatkų, daugelis lietuvių šviesuolių, buvo priversti bėgti į Prūsiją, kurioje

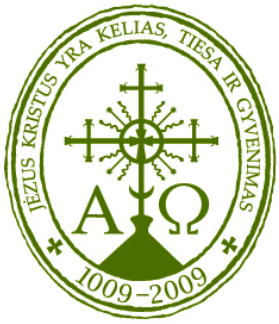
įsigalintys protestantai, rėmė ir lietuviškų knygų leidybą, mokyklų steigimą. Žinoma, jie irgi turėdavo savus tikslus: įsigalėti ir Lietuvoje. Tad ir neatsitiktinai pirmosios lietuviškos knygos, pirmieji ir lietuvių kalbos tyrinėjimai pradėti ne jėzuitiškame Vilniaus universitete, ne Lietuvoje, o Prūsijoje, Karaliaučiuje.

Lenkų ir sulenkėjusi inteligentija, bajorija vykdė toliau savo juodą lenkinimo darbą ir žlugus XVIII a. pabaigoje Lenkijos valstybei ir Lietuvai patekus Rusijos imperijos valdžion, o ypač lietuvių spaudos draudimo metais – nežinoma nė vienos maldaknygės, nė vieno leidinio, kad lenkai, skelbėsi katalikybės gynimo Lietuvoje apaštalais, ką nors būtų išleidę lietuvių kalba. Priešingai ir nuožiausiais rusų engimo metais, jie bruko lietuviams tik savo lenkiškas maldaknyges bei knygeles, **kalė žmonėms į galvas, kad tik tas yra patriotas, kuris meldžiasi ir kalba lenkiškai**, kurie kovoja tik už Lenkiją. Beje, lietuvybei visą laiką buvo svetimi ir žydai, kurie irgi neišleido nė vienos knygelės lietuviškai ir, kaip rodo archyviniai dokumentai, buvo geriausiais okupacinės rusų valdžios pagalbininkais.

(Bus daugiau)

LIETUVOS TŪKSTANTMETIS ČIKAGOS KATEDROJE

(Arkivyskupo S. Tamkevičiaus kalba)

Evangelija pasakoja eilinę istoriją, kaip Jėzus pagydė Jericho neregį. Išgirdęs, kad atkeliauja Mokytojas iš Galilėjos, akklasis Bartimiejus garsiai meldė: „Jėzau, Dovydo Sūnau, pasigailėk manęs!“ (Mk 10). Jėzus pašaukė neregį ir, išgirdęs jo prašymą, pagydė jį. Šia proga Jėzus pasakė įsidėmėtiną mintį ne tik aklajam Bertimiejui, bet ir kiekvienam iš mūsų: „Tavo tikėjimas išgelbėjo tave“.

Ilgus amžius lietuviai buvo panašūs į akląjį Bartimiejų. Tuo metu, kai Europos tautos jau buvo pažinusios Jėzaus Kristaus Evangeliją, baltų tautos laikėsi prigimtosios religijos ir garbino savo sugalvotus dievus. Tai mūsų nežemina ir nereikia ieškoti argumentų, kaip tai daro kai kurie mūsų naujieji pagony, kad kažkada lietuviai buvę dori, protingi ir laimingi, ir visos bėdos prasidėjusios tik jiems tapus krikščionimis.

Visos pasaulio tautos perėjo šį istorijos etapą. Vienos nuo kitų jos skyrėsi tik tuo, kad kai kurioms pasisekė tu-

rėti aiškesnį Dievo suvokimą, o kitos – liko primityvioje stabmeldybėje. Baltai, tame tarpe ir lietuviai, atrodo, labiau atstovauja pastaruosius.

Prieš tūkstantį metų šv. Brunonas, labai uolus ano meto misionierius, ryžosi baltų tautoms paskelbti Evangeliją. Jis žinojo apie šv. Vaitiekaus kankinystę, bet jo meilė Kristui ir prie Baltijos jūros gyvenusiems žmonėms buvo stipresnė už mirties baimę. Gavęs šv. Tėvo palaiminimą, su malda lūpose, lydimas ištikimų bendrakeleivių, šv. Brunonas iškeliavo pradžioje pas pečenegus, o po to pas lietuvius. Ano meto kronikos pasakoja, kad pradžioje misionierių lydėjusi sėkmė: jis paskelbė Gerąją naujieną genties vadui Netimerui ir jį pakrikštijo su būriu kitų žmonių. Misionieriaus sėkmė, tikriausiai, pagonims kėlė baimę, kad naujoji religija sunaikins jų stabus ir šv. Brunoną nužudė. Kaip kronikos rašo, tai įvyko 1009 metais Lietuvos ir Rusijos pasienyje. Šia proga pirmą kartą buvo paminėtas Lietuvos vardas.

Šokiais ir dainomis bei kitais renginiais Lietuva pasaulietiskai minėjo savo vardo tūkstantmetį, o mes, i Kristų tikintieji žmonės labiau koncentravomės į šio tūkstantmečio esmę.

Lietuvos tūkstantmečio proga ne vienas bandė atsakyti į klausimą: ar geriau būtų buvę, jei lietuviai prieš tūkstantį metų iš Šv. Brunono rankų būtų priėmę krikštą ir jau visą tūkstantmetį būtų vaikščioję Evangelijos šviesoje ar geriau, kad krikštą priėmėme, vėluodami maždaug 400 metų? Tuo metu, kai Europos tautos sparčiai žengė į ateitį, lietuviai dar daug šimtmečių negalėjo net parašyti savo vardo. Negalėjo dėl to, kad neturėjo savo rašto ir visą dėmesį skyrė savo sienų plėtimui. Dievo Apvaizda pasirūpino, kad didelės Lietuvos valstybės sienos sugrižtų į normalias ribas, nes antraip būtų grėsęs pavojus likti didelei Lietuvos valstybei, kurioje būtų viešpatavusi slavų kultūra ir iš Rytų atėjusi krikščionybė.

Tikriausiai šiandien priklausytume Maskvos patriarchatui ir dainuotume rusiškas dainas. Lietuviškąjį ir katalikiškąjį identitetą, tikriausiai, būtume praradę.

Kad ir pavėluotas Lietuvos praragėjimas mums buvo labai palaimingas. Jis atnešė Vakarų kultūrą, meną, mokyklas, universitetus ir išugdė daugybę gilios krikščioniškos dvasios žmonių. Suprantama, kad krikščionybės priėmimas neapsaugojo lietuvių nuo visokiųjų išbandymų. Kryžiaus

Čikagos kardinolas Francis George, OMI, ir Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ, po pamaldų sveikinausi su žmonėmis.

Darius Polikaitis diriguoja „Dainavos” ansamblio chorui pamaldų metu Šv. Vardo katedroje.

kalnas prie Šiaulių yra liudininkas mūsų tautos Kalvarijos, bet nemažesnis liudininkas ir mūsų nuostabių žingsnių į prisikėlimą.

Prieš septyniasdešimt metų užklupusi bolševikinė okupacija, atnešė lietuviams nesuskaičiuojamų kančių, kurių simboliu galėtų būti lageryje nuo išsekimo mirusi Dievo tarnaitė mokytoja Adelė Dirsytė. Ji paliko herojiškai tikėjimo pavyzdį, kaip reikia branginti Evangelijos šviesą. Jos parašyta „Sibiro lietuvačių maldaknygė“ gailino ne tik kalinių dvasią, bet ir laisvėje gyvenusius tautiečius ir ne tik juos. Ši maldaknygė buvo išversta net į Azijos tautų kalbas.

Priimtas ir išsaugotas Dievo žodis mums, lietuviams, Tėvynėje ir už Atlanto padėjo išsaugoti viltį, kad ateis prisikėlimo diena ir ji atėjo, kai galėjome su psalmininku kalbėti: „Kai iš nelaisvės mus Viešpats vedė, atrodė mums sapnas. Netvėrė džiaugsmu mūsų lūpos, liežuviai – linksmybe. Tikrai mums Viešpats stebuklą padarė, mus aptvindė linksmybe“ (Ps 125).

Evangelijos kelionės i Lietuvą tūkstantmetis kviečia mus žvelgti i dabarties laiko ženklus ir aiškiai apsispręsti ar renkamės tikėjimo šviesą, galinčią pakeisti mūsų gyve-

nimą panašiai, kaip pakeitė ano Evangelijos aklojo žmogaus gyvenimą ar rizikuojame likti praktiškoje pagonybėje, atkakliai besibraunančioje i mūsų gyvenimą. Naujoji pagonybė siūlo iš gimtosios nuodėmės sužeistos žmogaus prigimties kylančią kultūrą su pinigų, valdžios ir kūniškumo kultu. Tikėjimo šviesa skatina atmesti bet kokius stabus, nors ir turinčius iš pirmo žvilgsnio modernius veidus ir rinktis Evangelinių vertybių kelią – tikėjimo, vilties ir meilės kelią.

Šis pasirinkimas nėra nei paprastas nei lengvas. Galime išlikti stiprūs tik būdami drauge, tik saugodami savo parapijų bendruomenes, bet būdami atviri visiems, su kuriais gyvename, o ypač atviri kitų bėdoms ir skausmui. **Labai norėčiau paraginti brolius lietuvius, Nepriklausomybės metais atvykusius i Ameriką ir siekiančius susikurti gerą gyvenimą sau ir savo vaikams, nelikti vieniems šalia tikinčiųjų bendruomenės**, nes gerbūvis, kurį Amerikoje galima susikurti, niekuomet neatstos dvasinių vertybių praradimo, kuriuo yra neišvengiamas, kai liekame šalia kelio, kurie praeina Viešpats. Leiskime Evangelijos šviesai nušviesti ne tik mūsų šventes, bet ir mūsų kasdienybę.

Muz. Ričardas Sokas Šv. Vardo katedroje Čikagoje groja vargonais.

D. Soko nuotraukos

EVANGELIJOS PASKELBIMO IR LIETUVOS VARDŲ 1000-TIS ČIKAGOJE

Čikagos ir apylinkių lietuviai spalio 23-25 dienomis išgyveno nepaprastą dvasinį pakilimą – Lietuvos vardo tūkstantmečio ir kartu Evangelijos paskelbimo šventę. Joje dalyvavo tūkstančiai lietuvių ir šiek tiek kitataučių.

Trijų dienų renginiuose – Mundelein miestelyje, netoli Čikagos esančioje seminarijoje, ten Gedimino lituanistinėje mokykloje, ZIono lietuvių evangelikų liuteronų parapijoje Oak Lawn mieste, Pasaulio lietuvių centre, Lemonto miestelyje, Marquette Parke veikiančioje „Seklyčioje“ vyko gerai suplanuoti renginiai. Juose dalyvavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, SJ, lydimas Užsienio lietuviams sielovados vadovo prelato Edmundo Putrimo ir dažnai Lietuvių Katalikų Federacijos pirmininko Sauliaus Kuprio, Lietuvių Bendruomenės Prezidiumo pirmininko Juozo Polikaičio ir šios šventės reikalų vedėjo Nerijaus Šmerauskas. Jam pagalbėti buvo sudarytas platus komitetas.

Arkivyskupas S. Tamkevičius pirmą kartą „Seklyčioje“ lankėsi 1990m. Tai pat jis buvo Čikagoje ir pernai. Tada jis aplankė Čikagos arkivyskupą kardinolą Francis George ir pasiūlė, kad Lietuvos evangelizacijos ir vardo tūkstantmetis būtų paminėtas Čikagos katedroje, kuri vadinasi Švento Vardo katedra. Pasiūlymas dabar išsipildė – žodis tapo kūnu. Visi tie renginiai buvo reikšmingi: mes ir čia esame gyvi ir galime savo tautos sukaktis laisvai švęsti.

Spalio 23 d. popietę arkivyskupas S. Tamkevičius dalyvavo „Seklyčioje“ ir gausiai susirinkusiems pasakojo kaip Lietuvoje buvo švenčiamas šis jubiliejus. Pagrindinis buvo Šiluvoje minint 400 metų nuo Švč. M. Marijos pasirodymo vaikučiams. Tos pačios dienos vakarą tikinčiuosius pakvietė Ziono lietuvių evangelikų liuteronų parapija Oak Lawn, IL, kurioje vyko ekumeninės pamaldos. Dalyvavo arkivyskupas, evangelikai liuteronai ir reformatai, Ziono kun. Valdas Aušra, Tėviškės kun. Liudas Miliuskas, reformatų kunigė diakonė Erika Dilytė Brooks ir iš Brighton Parko parapijos kun. Jaunius Kelpšas.

Kun. V. Aušra priminė ne tik šventąjį Brunoną, bet ir tą šviesą, kuri tada buvo atnešta arkivyskupo į Lietuvą, kuri neužgeso, nors jo nužudymas turėjo tą šviesą užgesinti. „Ir šiandien neškime tą Evangelijos šviesą už savo

Po pamaldų eidamas iš katedros kardinolas Francis George laimina žmones. *D. Soko nuotr.*

bažnyčių, už savo bendruomenių ribų į pasaulį, nes tai yra Kelias, Tiesa ir Gyvenimas”, – priminė jis.

Spalio 24 d. Evangelijos šventė vyko Mundelein miestelyje, kur arkivyskupas S. Tamkevičius susitiko su Gedimino lituanistinės mokyklos mokytojais ir mokiniais, išklusė jų paruoštą programą ir bendravo su Waukegan lietuviais. Iš ten jis išvyko į Mundelein kunigų seminariją, atnašavo šv. Mišias ir kalbėjo apie šv. Brunono atneštą evangelizacijos šviesą lietuviams. Po šv. Mišių vyko konferencijų salėje meninė programa.

Vakare Lemonte lietuvių salėje buvo surengta konferencija „Lietuvos tūkstantmetis – Europos atradimas“. Joje taip pat kalbėjo ir Vilniaus universiteto docentė dr. Irena Vaišvilaitė.

Tačiau šį Lietuvos tūkstantmečio **jubiliejų apvainikavo iškilmės šv. Vardo katedroje** Čikagos miesto centre. Čia šventą Mišių auką koncelebravo kardinolas Francis George, OMI, arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ, prel. E. Putrimas, prel. J. Šarauskas ir daug kunigų. Dalyvavo evangelikų liuteronų vyskupas Hansas Dumpys ir liuteronų bei reformatų dvasiškiai. Čia homiliją (pamokslą) pasakė arkivyskupas S. Tamkevičius, kuri buvo perteikiama ir anglų kalba. Pamaldų eiga vyko lietuvių ir anglų kalbomis.

Katedroje pamaldų metu giedojo „Dainavos“ ansamblio choras, diriguojamas Dariaus Polikaičio. Vargonais grojo muz. Ričardas Sokas. Retkarčiais grojo ir „Gabijos“ kanklių ansamblis ir dar keturi muzikantai su pučiamaisiais instrumentais. Psalmę giedojo Marius Polikaikis, skaitinius skaitė Irena Kleinaitė ir seselė Teresė Papšytė, tikinčiųjų maldas – Regina Čyvaitė ir Juozas

Polikaitis. Pamaldų eigą aiškino Vida Kuprytė.

Iškilmingosios pamaldos buvo pradėtos Kondrado Kavecko giesmė „O Kristau, pasaulio Valdove“, kurios eiles sukūrė Bernardas Brazdžionis. Į katedrą įžengė lietuvių organizacijų vėliavų jūra kartu su Lietuvos trispalve ir JAV vėliava. Šventė buvo baigta JAV ir Lietuvos himnais. Procesijos išėjimo metu kardinolas laimino minią. Katedra talpina 2.5 tūkstančių žmonių ir mes ją pripildėme. Specialiais autobusais buvo vežami žmonės į šventę. Teko nugirsti, kad kardinolas ypač patenkintas lietuvių dalyvavimu ir po pamaldų šnekučiavosi ir fotografavosi. Visi buvo pakviesti į katedros salę kavutei ir užkandžiams, kuriais pasirūpino Irena Dirdienė, bet dėl didelės spūsties daugeliui nebuvo įmanoma į tą salę patekti. Išleistoje programoje rengėjų komitete įrašyta 30 organizacijų. Čikaga seniai buvo mačiusi tokį gausų lietuvių dalyvavimą savo tautinėje šventėje.

Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, lyg arkivyskupas

LR GENERALINIO KONSULATO ČIKAGOJE PRANEŠIMAS

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje informuoja, kad LR Užsienio reikalų ministerijos garbės ženklo „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė“ paskirta **Vyduo fondui**, Akademinio skautų sąjūdžio Čikagoje įsteigta pelno nesiekiančiai organizacijai.

Garbės ženklo „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė“ įteikimas vyko lapkričio 8 d., sekmadienį, 12:00 val. popiet (iš karto po šv. Mišių) Lietuvių

dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL 60439).

Apdovanojimą už lietuviybės puoselėjimą Jungtinėse Amerikos Valstijose, svarią paramą Lietuvos mokslo institucijoms ir studentijai įteikė užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas. Po apdovanojimo įteikimo ceremonijos įvyko trumpas ministro V. Ušacko susitikimas su JAV LB bendruomenės atstovais.

CELEVLAND, OH

NAUJAS LIETUVIŲ PARAPIJOS PAVADINIMAS

Š. m. spalio 25 d. Cleveland, Ohio, įvyko lietuvių bendruomenei precedento neturinti permaina, kuri buvo griežta, tačiau neišvengiama.

Tą sekmadienį buvo pirmosios šv. Mišios Šv. Kazimiero bažnyčioje, kuri yra sudaryta iš buvusių šv. Jurgio ir Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijų pagal Cleveland, OH vyskupijos vysk. Richard G. Lennon įsakymą šioms parapijoms susijungti.

Prieš pradedant tos dienos apeigas naujai paskirtas kleb. kun. Juozas Bacevičius perskaitė lietuvių ir anglų kalba prel. Edv. Putrimo atsiųstą sveikinimą. Prieš ir Mišių metu giedojo „Exultate“ choras, kuriam vadovauja muz. Rita Kliorienė. Mums nebuvo stebėtina, kad amerikiečiai bei kitų tautybių atvykę

šventasis Brunonas, Evangelijos paskelbimo ir Lietuvos vardo tūkstantmečio misiją tęsia toliau. Toronto mieste, Kanadoje, spalio 31 d. Prisikėlimo parapijos salėje skaitė paskaitą „Švento Brunono misija ir Evangelizacijos iššūkiai Lietuvos tūkstantmečio kontekste“.

svečiai, „Exultate“ choro giedojimą labai gyrė. Šios neeilinės apeigos prasidėjo eiseną į šv. Kazimiero bažnyčią lydint Mišių patarnautojams bei skaitytojams ir diakonui Louis G. Pesek. Šv. Mišias atnašavo vyskupas Richard Lennon ir kun. kleb. Juozas Bacevičius.

Šv. Mišiose kalbėjo kleb. kun. J. Bacevičius ir vysk. R. Lennon. Jis savo pamokslą linkėjo geros kloties šv. Kazimiero parapijai. Kleb. kun. J. Bacevičius savo kalboje priminė, kad anksčiau buvusius šv. Jurgio parapijiečius sveikino su žodžiais „Sveikinu atvykusius į rojų“, o dabar sveikinu visus sugrįžus namo. Kleb. kun. J. Bacevičius pakvietė Clevelando miesto tarybos narį ir šio rajono atstovą Mike Polensek prie mikrofono, kuris perskaitė ištrauką iš Tarybos proklamacijos ir palinkėjo kleb. kun. J. Bacevičiui ir šv. Kazimiero parapijiečiams sėkmės, primindamas glaudžius ryšius su buvusiu kleb. kun. Gediminu Kijausku, SJ.

Kun. J. Bacevičius kvietė visus po šv. Mišių eiti į parapijos salę, kur laukė kavutė ir skanumynai. Vysk. R. Lennon pasisveikino su eisenos dalyviais ir išėjus iš bažnyčios bendravo su visais, kurie norėjo nusifotografuoti bei pakalbėti. Abiejų buvusių parapijiečių salėje buvo sustatyti gėlėmis papuošti apvalūs stalai, ant kurių buvo padėti pyragai ir kavos indai. Sėdimų vietų buvo 260 ir beveik visos buvo užimtos. Kai kurie dalyviai stovėjo, kalbėjo, bendravo bei išreiškė nuomones apie šios dienos apeigas ir parapijų sujungimo reikalus. Mes visi turime skirtingas nuomones bei suvokimą kaip viską įvykdyti, bet tai sudaro sveiką vaizdą ir turime suprasti, kad viską, kas iki šiol buvo sukurta Dievo vardu, galima prarasti dėl skirtingų nepasiekiamų nereikšmingų „įvarčių“. Bendrai dirbant, mes galime daug nuveikti ir atsiekti visus užsimojimus.

Algirdas V. Matulionis

Po šventų Mišių aukos Nerijus Šmerauskas, nešdamas kryžių, išveda koncelebrantus, vėliavas ir organizacijų atstovus iš Švento Vardo katedros Čikagoje. *D. Soko nuotr.*

Europos vadovų tarybos pasitarime Briuselyje – Vokietijos kanclerė Angela Merkel ir Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė.

www.president.lt

LIETUVOS REIKALAVIMUS ATSIŽVELGTA

Briuselis, spalio 30 d. Europos vadovų tarybos, kurios darbe dalyvavo Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė ir ministras pirmininkas Andrius Kubilius, pasiekti susitarimai tarp ES narių atveria kelią Baltijos jūros regiono plėtrai ir suteikia Europos Sąjungai mandatą dalyvauti pasaulinėse derybose Kopenhagoje dėl kovos su klimato kaitos pasekmėmis bei jos priemonių finansavimo.

„Džiaugiuosi, jog i Lietuvos nuostatas dėl teisingo ir objektyvaus mokėjimų naštos paskirstymo atsižvelgta ir dabar Europos Sąjunga vyksta į Kopenhagos derybas, turėdama vieningą derybų poziciją”, - sakė Lietuvos Prezidentė.

Pasak Valstybės vadovės, ES vadovai sutarė, jog skirstant ES viduje mokėjimų našta klimato kaitos padariniams švelninti bus atsižvelgta į mažiau ekonomiškai pajė-

gių narių galimybes mokėti. Konkretus mechanizmas kaip tai daryti, Lietuvos reikalavimu, bus apsprendžiamas tik valstybių vadovų lygmenyje visiems vienbalsiai sutarus.

Europos vadovų taryba taip pat patvirtino Baltijos jūros regiono strategiją, pagal kurią šis regionas turi realias galimybes tapti pastovumo ir saugumo pavyzdžiu Europos Sąjungoje. Lietuva, kartu su Suomija ir Švedija, vadovaus šios strategijos transporto bei žemės ūkio projektų koordinavimui.

Prezidento spaudos tarnyba

LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRAS SEIME GAVO PYLOS

Vilnius, lapkričio 3 d. Seimo Užsienio reikalų komiteto nariams pristatęs savo vizito Maskvoje rezultatus užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas sulaukė kritikos, kad per susitikimą su Rusijos kolega Sergejumi Lavrovu nepriminė okupacijos žalos atlyginimo klausimo. Už uždarytų durų pasakojęs apie vizitą į Maskvą, ministras daugiausia sulaukė priekaištų iš jį delegavusios Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų atstovų. Labiausiai V.Ušackui kliuvo dėl to, kad S.Lavrovui jis nepriminė seniai konservatorių keliamo okupacijos žalos atlyginimo klausimo.

Taip pat parlamentarai stebėjosi kai kuriais ministro teiginiais užsienio spaudai, klausta, kodėl tokia „nerimta” vizito Maskvoje darbotvarkė, ji esą „nelygiavertė” numatomo vizito JAV darbotvarkėi.

Po posėdžio URK pirmininkas konservatorius Audronius Ažubalis žurnalistams patvirtino, kad V.Ušacko vizitas Maskvoje įvertintas nevienareikšmiai.

„Buvo daug klausimų, pastabų, - tvirtino parlamentaras. - Išreikšta abejonė, ar buvo būtina prieš vizitą paskelbti, apie ką bus kalbama ir apie ką Lietuva nekalbės. Bet kokių atvejų, tai atrodo gana dirbtiniai, ir mūsų nuomone, silpnina Lietuvos derybines pozicijas. Kai važiuoji ir sakai: „Apie tai mes jau nebekalbėsime”. Kai kuriems komiteto nariams dėl to kilo rimtų abejonų.” Tačiau detaliau kalbėti A.Ažubalis atsisakė, motyvuodamas, kad komiteto posėdis buvo uždarytas.

URK V.Ušackui įteikė rašytines rekomendacijas dėl vizito JAV. „Ministras vyksta į JAV. Jis pats pasiūlė susitikti su komiteto nariais. Komitetas parengė tam tikras rekomendacijas, siūlymus, kaip mums reikėtų pristatyti Lietuvos interesus kalbant su JAV oficialiais asmenimis. Po diskusijų tas priimta”, - žurnalistams sakė A.Ažubalis.

V. U š a c k a s l a n k ė s i Maskvoje, kur dalyvavo labdaringame koncerte ir bendravo su Rusijos užsienio reikalų ministru S.Lavrovu.

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvoje viešėjo Jungtinių Amerikos Valstijų kariuomenės Sausumos pajėgų komponento Europoje vadas generolas **Carter F. Hamas** lankėsi Krašto apsaugos ministerijos Gynybos ir Sausumos pajėgų štabuose, susitiko su Lietuvos kariuomenės vadu generolu majoru Arvydu Pociumi, Jungtinio štabo viršininku brigados generolu Algiju Vaičeliūnu, Sausumos pajėgų vadu brigados generolu Jonu Vytautu Žuku, kitais kariuomenės atstovais. Lapkričio 3 d. JAV generolas aplankė Sausumos pajėgų Motorizuotąją pėstininkų brigadą „Geležinis Vilkas“ Rukloje, kur turėjo progos susipažinti su brigados ginkluote, brigados užduotimis, planais, karių parengtimi, stebės brigados karių kovinį šaudymą. Po Lietuvą JAV generolas ir jį lydinti delegacija keliauja kariniais sraigtasparniais „Black Hawk“ UH-60, vieną kurių generolo vizito brigadoje metu galės apžiūrėti žiniasklaidos atstovai, visuomenė.

Europos Komisijos rudens prognozėse numatoma, kad Lietuvos ekonomika ims augti tik 2011 metais. Prieaugis sieks 2,5 proc. Šiais metais numatomas 18,1 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP) smukimas. Kitąmet nuosmukis turėtų siekti 3,9 proc. Kalbant apie nedarbą, šiais metais nedarbo lygis Lietuvoje turėtų siekti 14,5 proc. Ateinančiais metais šis rodiklis turėtų padidėti iki 17,6 proc., o 2011 metais - iki 18,2 proc. Remiantis Komisijos prognozėmis, infliacija Lietuvoje šiais metais turėtų siekti 3,9 proc. Ateinančiais metais šalyje bus fiksuojama 0,7 proc. defliacija, o 2011 metais kainos turėtų ūgtelti 1 proc.

EK numato, kad antrąjį šių metų pusmetį Europos Sąjungos (ES) ekonomika išbris iš nuosmukio, nors bendras 2009 metų BVP dar turėtų sumažėti maždaug 4 proc. Tikimasi, kad ekonomikai laipsniškai atsigaunant 2010 metais BVP padidės 0,75 proc., o 2011 metais - maždaug 1,5. Artimiausiu metu ekonominė veikla suaktyvės dėl išorinės aplinkos ir finansinių sąlygų pagerėjimo, taip pat dėl įvestų svarbių fiskalinės ir pinigų politikos priemonių. Tačiau yra keletas veiksnių, kurie varžys privačiojo sektoriaus paklausą, o drauge stabdys ekonomikos atsigavimą. Visų pirma išliks prastos darbo rinkos sąlygos, o nedarbo lygis ES turėtų pasiekti 10,25. Taip pat numatoma, kad valdžios sektoriaus biudžeto deficitas 2010 metais padidės iki 7,5 proc. BVP, o 2011 m. ekonomikai pagerėjus ir palaipsniui nustojus taikyti laikinąsias priemones šiek tiek sumažės.

Lietuva numato kaupti informaciją apie trečiųjų valstybių piliečius, gaunančius vizas į Šengeno erdvę. Ši informacija bus kaupiama Lietuvos vizų informacinėje sistemoje (VIS). Jos kūrimui trečiadienį pritarė Vyriausybė. Šis projektas, pasak Vyriausybės pranešimo, - tai bendros Europos Sąjungos VIS sistemos dalis, kuri ateityje leis greičiau atskleisti nusikaltimus bei užtikrinti efektyvesnę jų prevenciją. Vizų informacinė sistema Šengeno erdvės valstybėms suteiks galimybę keistis sukauptais duomenimis apie užsieniečius, gavusius vizas į Šengeno erdvę, ir užkirsti kelią terorizmo grėsmėi. Visos Šengeno erdvės šalys yra susitarusios sukurti ir įdiegti nacionalines vizų informacines sistemas, kurios sudarys bendrą ES duomenų bazę. Šioje duomenų bazėje sukauptais duomenimis galės naudotis Europolo ir Šengeno erdvės valstybių pareigūnai.

Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Arvydas Pocius lapkričio 4 d. Europos Sąjungos karinio komiteto susitikime Briuselyje aptarė ES karinių pajėgumų vystymo ir ES vadovaujamų karinių operacijų klausimus. ES karinį komitetą sudaro valstybių narių kariuomenių vadai. Tai yra aukščiausia ES karinė institucija, kuri vadovauja ES šalių karinėms operacijoms ir pataria ES Politiniam ir saugumo komitetui, atsižvelgdamas už bendros užsienio ir saugumo politikos formavimą. Dabar ES vadovauja karinei operacijai „Althea” Bosnijoje ir Hercegovinoje ir kovos prieš jūrų piratus operacijai prie Somalio krantų. Kariuomenės vadas taip pat lankėsi Lietuvos nuolatinėje atstovybėje prie NATO.

Šiauliuose lankėsi Ukrainos ambasadorius Lietuvoje Igoris Prokopčukas Šiaulių apskrities viršininkui Rimundui Domarkui įteikė trylikos pavadinimų vaistų sąrašą - jų reikia Ukrainoje prasidėjusiam vadinamojo kiaulių gripo protrūkiui sustabdyti - iš viso prašoma per 9 mln. nurodytų vaistų pakuočių. Apskritis yra pasirašiusi bendradarbiavimo sutartį su Lvovo sritimi, kurioje šiuo metu iš visos Ukrainos yra daugiausiai susirgusiųjų kiaulių gripu ir daugiausiai mirusių nuo jo. Tačiau, pasak R. Domarko, apskritis neturi jokio vaistų rezervo. Nors pasaulinė gripo pandemija ant slenksčio, Lietuva tikrai ruošiasi išgyti naujojo gripo vakcinos. Pasak Vytauto Gailiaus, Lietuvos ekstremalių sveikatai situacijų centro, atsakingo už valstybės atsargų sukauptimą, direktoriaus, pandeminio gripo A(H1N1) vakcinai išgyti skirta 700 tūkst. litų. Jo teigimu, „šiuo metu vyksta viešojo pirkimo procedūros”.

LGITIC

KULTŪROS KRONIKA

Lietuvybė mūsų Lietuvoje tapo lyg gėdos epitetu. O lietuviškos tapatybės laukia niūri ateitis, jei neišmoksime didžiuotis, kas esame, ir to neskiepysime jaunajai kartai. Politikai gali bandyti įvairiausius būdus, kaip Lietuvą pristatyti pasauliui, tačiau pamiršta, kad didžiausia šalies vertybė yra jos piliečiai. Save pradėti vertinti turi ir patys žmonės. Prie tokios nuomonės priėjo filosofas Krescencijus Stoškus, archeologas Aleksiejus Luchtanas, istorikas Ramūnas Trimakas ir „žalgirietis“ Gediminas Jakavonis Žalgirio nacionalinio pasipriešinimo judėjimo surengtoje viešojoje diskusijoje „Tapatumo paieškos: kas esi, lietuvi?“

Kolumbijoje gimęs rašytojas, Nobelio premijos laureatas Gabriel Garcia Marquez, dirbo Kubos žvalgybai ir vedė kairiųjų idėjų propagandą. Tą žinią pranešė Meksikos slaptoji tarnyba. Jis buvo sekamas 1967-1985 metais, kai gyveno Meksikoje. Rašytojas susitikdavo su kairiaisiais Čilės, Kolumbijos ir Kubos vadais. Jis taip pat tarpininkavo tarp kairiųjų Lotynų Amerikos valstybių vadovų ir buvusio Prancūzijos prezidento Francois Mitterand. Jis niekada neslėpė savo ryšių su buvusiu Kubos diktatoriumi Fidel Castro, kurį vadino „labai kultūringu bei intelektualiu žmogumi“, rašo *AFP* žiniasklaida.

Garsusis režisierius Roman Polanski jau 31 metus slapstėsi nuo JAV teisingumo, turėdamas Lenkijos ir Prancūzijos pilietybės. Jis buvo sulaikytas Šveicarijoje, kai atvyko į Ciurichą atsiimti kino festivalio apdovanojimo už viso gyvenimo nuopelnus. Suimtas pagal JAV išduotą tarptautinį arešto įsakymą. JAV kaltina jį dėl neleistinių 1977 m. turėtų santykių su nepilnamete. Režisierius nelaukdamas teismo sprendimo 1978 m. pabėgo iš Amerikos. Gyveno Prancūzijoje. Kai kurie politikai jį labai gynė ir keikė JAV ir Šveicarijos bendradarbiavimą suimant režisierių.

Lietuvos ūkio ministras Dainius Kreivys pasirašė įsakymą dėl Europos Sąjungos paramos devyniems **meno** inkubatoriams. Daugiau kaip 55 milijonus litų skirta tiems inkubatoriams. Atrinkti ministro 9 pretendentai iš 16-kos. Už tuos pinigus turi būti įkurtos patalpos, kuriose dirbtų ir savo verslą plėstų menininkai. Tačiau paaiškėjo, kad skelbti planai su menu nieko bendro neturi. Jie buvo paskirti turizmui.

Disko metiko Virgilijaus Alekno trofėjų kolekcijoje atsirado naujas eksponatas, nes Lietuvos kūno kultūros akademijoje sporto magistro laipsnį jis apsigynė iš disko metimo praktikos.

Europos parlamentas prestižinę A. Sacharovo premiją paskyrė Rusijos žmogaus teisių gynimo organizacijai „Memorial“. Premiją „Už laisvą mintį“ šiai organizacijai skyrė norėdama pagerbti nužudytos žmogaus teisių gynėjos N. Estenirovos atminimą. Premija buvo įsteigta 1988 m. Rusijos akademikas A. Sacharovas buvo pirmasis organizacijos „Memorial“ vadovas.

Dainininkas Jeronimas Milius pramoginį scenos meną studijavęs roko vokalistas, paprašė kolegijos vadovybės jį išleisti akademinių atostogų. Nutraukti studijas privertė viliojantis darbo pasiūlymas. Jis atliks pagrindinį Jėzaus vaidmenį Lietuvoje, kuriamame Andrew L. Webber ir Tim Rice roko operos „**Jėzus Kristus superžvaigždė**“. Galimybę roko operoje įkūnyti Jėzų dainininkas vadina viso gyvenimo svajone. Jurgis Didžiulis scenoje taps Judu, Vytautas Juozapaitis - Poncijumi Pilotu, Egidijus Sipavičius - Erodu, Asmik Grigorian - Marija Magdalieta ir Darius Mickus - žyniu Anu.

Klaipėdos gyventojai piktinasi, kad Laikrodžių muziejus reikalauja mokėti už varpų muzikos koncertus, kurie anksčiau buvo nemokami.

Nauja galerija „Dailininkų menė“ atidaryta Vilniaus Šeimyniškių gatvėje. Čia šeiminkauja Bronė Minkevičienė, ilgus metus dirbusi Stasio Juškaus galerijoje prie Sereikiškių parko vartų. Šeimyniškių gatvėje - jau jos valdos - trys erdvios, gerai apšviestos salės, iš viso - 160 kvadratinų metrų. Didžiausia - keičiamoms ekspozicijoms, kitos dvi - tapybai ir grafikai, pardavimui. Šiandien čia plačiai įsikūrusi jubiliejinė (70) Leonardo Gutausko paroda. Apžvalginė, atspindinti viso gyvenimo kūrybą. Per Kalėdas į jubiliejinę (50) parodą pakvies Jonas Kazlauskas, ypač mėgstąs piešti angelus.

Lapkričio 5-ąją, be vienos minutės vidunaktį, per pilnatį, būrelis entuziastų Šiaulių Jaunimo centre rengė pilnatis skaitymus. Toks renginio susiejimas su mėnulio faze, spėja idėjos autoriai, įvyks pirmą kartą pasaulyje. Šiauliečio muzikanto Gintauto Gascevičiaus, poros jo kolegų ir aktoriaus Rolando Dovydaičio teigimu, per pilnatį reikia gelbėti žmones - tegul jie, užuot skambinę medikams ir ugniagesiams, eina klausytis „fantastiškų eilių ir nerealiausios muzikėlės“. Buvo skaitomos Čarleso Bukovskio eilės, kitai pilnačiai ketinama parengti persiškos muzikos vakarą. Pilnatis programą planuojama parodyti ir kituose miestuose, nes pilnatis trunka beveik savaitę.

Popiežius Benediktas XVI laisvalaikiu skambina W. A. Mozarto ir Bacho kūrinius.

AP

POPIEŽIUS BENEDIKTAS XVI – TEOLOGIJOS MOZARTAS

Neseniai išleista nauja knyga „Benediktas XVI. Portretas iš arti“. Knygos autorius yra Peter Seewald, vokiečių leidinių „*Spiegel*“, „*Stern*“ ir kitų bendradarbis, žurnalistas, publicistas. Yra išleidęs didelį kiekį pasisėkimą turinčias knygas „Žemės druska“, „Dievas ir pasaulis“ ir daugel kitų. Buvęs kairiųjų pažiūrų, marksizmo sekėjas, po susitikimo su kardinolu Joseph Ratzinger, dabar jau popiežiumi Benediktu XVI, atsivertė ir tapo uoliu kataliku. Vedęs, dviejų vaikų tėvas, gyvena Miunchene.

Tapęs popiežiumi, Benediktas XVI-asis tuoj padarė kelis pakeitimus. Jo stilius greit išryškėjo. Pirmiausia **jis panaikino rankos popiežiui bučiavimo paprotį**, iš popiežiaus herbo pradingo tiara, ją pakeitė paprasta vyskupo mitra. Norėdamas iškelti ne savo asmenį, bet popiežiškąją tarnybą ir vyskupų bendruomeniškumą, vietoje **Aš** vėl atstatė popiežių sakytą **Mes**. Vatikano tarnyboje sako, jog prie šio popiežiaus darbai vyksta sklandžiau ir aiškiau. Jis puikiai dėsto mintis, kalbėdamas be rašto, naudoja gestus, jam artima tradicinė Bažnyčios ženklų ir simbolių kalba. Tapęs popiežiumi pageidavo, kad jo emblemoje, kurią turėjo būdamas Miuncheno vyskupu, būtų vaizduojamas palijumas, kurio iki šiol popiežių emblemosse nebuvo. Savo ingreso metu jis pirmą kartą užsidėjo palijumą su raudonais kryžiais, nors prieš tai būdavo su juodais, kai Bažnyčioje nebuvo atsiskyrimų. Šiuo būdu Benediktas XVI išreiškė norą, kad krikščionių Bažnyčios vėl susivienytų.

Popiežius pasijuto namie,

kai iš jo kardinolo buto buvo atvežtos knygos ir atgabentas jo pianinas. Jis pakeitė savo siuvėją ir susitaisė dantis. Jis kasdien priiminėja Vatikano valstybės sekretorių Tarcisio Bertone ir kitus svarbiausius bendradarbius. Asmeninis popiežiaus laikas prasideda tik 20:45 val. vakaro. Pačioje pradžioje popiežiui ši tvarka labai netiko. Nebeturi galimybės kada norėtų nuvykti į Regensburgą aplankyti savo namo, nebegali laisvai turėti pasivaikščiojimų, kai apsiliejęs juodą sutaną keletą kartų incognito buvo nuvykęs į savo ankstesnį butą arba lankyti savo senuosius draugus.

Vyskupų sinodus jis sutrumpino iki trijų savaitių, kurie anksčiau vykdavo visą mėnesį. **Atsirado laisvi debatai, dalyvauja nemažai kitų Bažnyčių delegatų, pradėta drąsiai diskutuoti opiais klausimais.** Popiežiaus darbų našta visai jo neslegia, sako Vatikano bendradarbiai. Lieka mįslė, kaip kasdien įtemptai dirbdamas jis sugeba dar rašyti ir knygas. Popiežius sumažino audiencijų skaičių, bet dažniau susitinka su vyskupais ir kunigais. Prieš susitikdamas su jais jis išstudijuoja raštus dėl ko su juo norima tartis. Daugeliu klausimų šis popiežius greitai randa sprendimą, tik sunkūs paliekami ateičiai išmąstyti. **Jam, kaip popiežiui teologui, niekas neprilygsta,** todėl Tikėjimo mokymo kongregacija, kuriai popiežius vadovavo, jaučia didžiulį nuostolį. Jis nemėgsta atsakinėti į žurnalistų klausimus, kurie dažnai būna lėkšti. Kai Bavarijos televizija kartą baigė jį filmuoti, Benediktas XVI atsiduso: „Ačiū Dievui, pagaliau pasibaigė“.

Dabartinis popiežius siekia vienybės su kitomis Bažnyčiomis. Jis, dar būdamas profesoriumi, labai daug prisidėjo prie ekumeninio judėjimo. Jis tiki pranašystės išsipildymu, kad bus viena „Avidė ir vienas Ganytojas“, todėl nuoširdžiai siekia susivienijimo su Rytų bažnyčiomis ir anglikonais, su kuriais jau matomi kai kurie susivienijimo būdai. **Rytų apeigų krikščionių yra 350 milijonų, o anglikonų 80 milijonų.** Su protestantų bažnyčiomis užmegsti ryšius nesiseka, nes protestantai mano, kad katalikai per daug užsispyrę laikosi tikėjimo tiesų. Bet nuostabus dalykas įvyko per Pasaulio jaunimo dienas Koelno mieste, kai popiežius šv. Mišiose dalyvavo per milijoną žmonių, ypač jaunimo, ko Vokietijoje nėra dar buvę.

Vatikano gyvenimo žinovas kard. G. Zizola tiksliai nusako popiežiaus dieną „Rytas popiežius dirba pontifikato darbą, o po pietų tampa teologu“. Teologijos daktaras vakarais studijuoja ir rašo teologinius traktatus. Jis kasdien 7 val. ryto meldžiasi ir po pamaldų pusryčiauja. Perskaito „*L' Osservatore Romano*“ dienraštį, išklauso apžvalgininkų pranešimus. Paskui priima lankytojus - valstybių prezidentus, ministrus pirminkus, diplomatus, kardinolus, vyskopus. Pietūs būna kuklūs. Pietauja dažniausiai vienas. Retai būna prie pietų stalo svečiai. Po to dažnai vienvietė intelektualinė išraiškos valandos, meditacijos ir skambinimas pianinu.

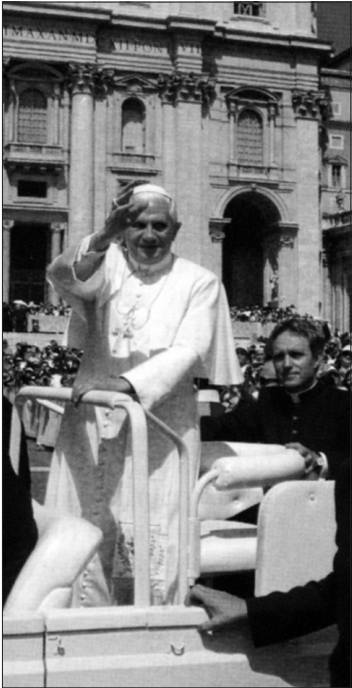
Popiežius, dar būdamas kardinolu, dažnai savo bute skambindavo pianinu. To jis neužmiršo ir dabar. Yra žinomas daugelio garsiųjų asmenybių pasakymas: „Iš

Nukelta į 10 psl.)

(Atkelta iš 9 psl.)
POPIEŽIUS...

klausomos muzikos galima pažinti žmogų”. Dažnai garsiųjų asmenybių gyvenime muzika užima labai svarbią vietą. Tą galima pasakyti ir apie šio meto Bažnyčios vadovus. Atsimename Jono Paulio II-ojo meilę gimtųjų Lenkijos Tatrų kalniečių muzikai, kalėdinėms lenkų giesmėms ir pastoralėms, be kurių nebūdavo Vatikane pradedamos Kūčių vakarienės ir pagaliau pontifikato pamėgto italų tenoro Andrea Bocelli balso. Jam buvo leista Šv. Petro bazilikoje prieš Šv. Tėvą Joną Paulių II per Kalėdas giedoti giesmes.

Benediktas XVI-asis kilęs iš muzikalios šeimos. Popiežiaus brolis prelatas George Ratzinger ilgus metus vadovavo Europoje garsiajam Regensburgo katedros berniukų chorui. Ypač buvo šeimoje mėgiamas Mozartas. Tokioje aplinkoje brendo būsimasis popiežius. Dabar jis ypač vertina J. S. Bacho muziką, bet labiausiai prisiekęs Mozarto talento gerbėjas. Jis teigia: „Svarbiausią jaunystės dalį praleidau Traunsteine, kuriame ryškiai atsispindi Zalzburgo įtaka. Galima sakyti, jog ten Mozartas įsismelkė į mūsų sielas, jo muzika iki šiol labai giliai mane veikia, nes ji tokia šviesi, bet kartu ir tokia gili. Tai jokių būdu nėra priemonė pramogoms; joje sudėta visa žmogiškosios būties

tragedija”.

Kai Benediktas XVI lankėsi Brazilijoje 2007 m., jam labai patiko Šventojo Sosto nunčiaus arkivyskupo Lorenzo Baldizeri skambinimas fortepijonu, tad jį popiežius rugpjūtį pakvietė atvykti į jo vasaros buveinę Castelgandolfe. Ten jis skambino 50 minučių lenkų, prancūzų ir brazilų kompozitorių kūrinius neseniai popiežiui „Stenway” dovanotu fortepijonu.

Apie muzikos reikšmę Bažnyčios liturgijoje popiežius yra ne kartą pasisakęs ir savo teologiniuose veikaluose. Todėl Koelno kardinolas Joachim Meisner popiežių yra pavadinęs teologijos Mozartu. **Pagal Benedikto XVI-ojo „tikėjimas, pasireiškiantis per muziką, yra neatsiejama dieviškojo žodžio dalis.”**

PASTABOS IR NUOMONĖS

PABUSKIME, GAL DAR NEPERVĖLU

Kreipimasis į „Dirvos” ir „Draugo” redaktorius ir visus „geros valios žmones”, mano rašinys buvo atspausdintas „Dirvoje”, rugsėjo 15 d. ir „Drauge”, rugsėjo 29 d.

Tuo rašiniu bandžiau atkreipti dėmesį į labai rimtą klausimą dėl lietuvių nutautėjimo, **gąsdinančiai apleistą tautinį auklėjimą.** Bandžiau pabudinti lietuvišką dvasią tarp lietuvių rašytojų, kad ruošų knygutes vaikams tautiškumui ugdyti.

Dabar jau spalio baigėsi, per tą laiką gavau vieno tautiečio iš Lietuvos susidomėjimą mano projektu. Atrodo, kad tuo viskas pasibaigė kai gavau mano adresą. Kitą atsiliepimą gavau iš Amerikoje gyvenančio lietuvių, jam rūpėjo keliolika tonų sveriančią siuntą, anglų kalba amerikoniškų knygų persiuntimas į Lietuvą. Didžioji dalis sudarė mokyklų, universitetų vadovėliai. Patariau, jei gali rasti priemones, siųsti tik grožinės literatūros knygas gal būtų naudinga, bet vadovėliai anglų kalba, kurie sudarė didžiąją dalį siuntos, Lietuvoje yra beveik niekur, nes

jokia mokykla, universitetas jomis nesinaudos, nes anglų kalba matematikos, istorijos, geografijos ir t.t., o ypač inžinerijos knygos visai netinka, nes Amerikoje dar archajiški matavimo pagrindai, kaip coliai, svarai naudojami. Be to švietimo ministerija neleis keisti mokymo anglų kalba, nes mokytojai, profesoriai nesimokins anglų kalbos vien tik tam reikalui.

Tuo baigėsi mano pastangos. Tuos „milijonus”, kuriuos buvau skyręs ir užkeikęs dėl tautiško auklėjimo lietuviukams, išdalinau kitiems, mano mąstymui, kilniems Lietuvos reikalams. Lietuvos Fondai – nulį dėl man nepriimtino elgesio politiniais klausimais.

Dar kartą klausiu: „ar nėra žmonių, žmogaus, gabaus rašytojo, kuris galėtų įkvėpti Lietuvos meilę, pagarbą, mūsų jaunimui, kad jaunimas liktų ištikimas Lietuvai? Nejaugi mes taip nutautėjome, nykstame, bet to nematome ir tuo nesirūpiname? Mano pažiūromis, užsieniuose lietuvių greit neliks, mišrioje šeimoje lietuvių būna mažiau.

UNIKALŪS PRanciškonų EKSPONATAI – JUBILIEJINĖJE MUZIEJAUS PARODOJE

Minint Pranciškonų ordino įkūrimo 800 metų jubiliejų, Lietuvos valstybiniame muziejuje spalio 2 dieną vyko mokslinė konferencija „Mažesnieji broliai Lietuvoje” ir buvo atidaryta šiam jubiliejui skirta paroda. Čia buvo eksponuojami ir pirmieji rankraštiniai įrašai lietuvių kalba.

Pasak muziejininkų, pranciškonų brolijos istoriją bei gausų paveldą Lietuvoje išsamiai pristatanti paroda surengta pirmą kartą. Tai unikali galimybė pamatyti iš daugybės Lietuvos vietovių atkeliavusius eksponatus: pranciškonų aplinkoje

Italijos katalikai, žinodami popiežiaus polinkį muzikai, pasiūlė Šventajam Tėvui savo balsą įrašyti leidinyje. Lapkričio 30 dieną turėtų pasirodyti pirmasis Benedikto XVI-ojo muzikinis albumas, kuriame popiežius gieda giesmes ir rečituoja maldų žodžius, skirtus Marijai Dievo motinai. Jau įrašyti 8 klasikinės muzikos kūriniai. Įrašus Vatikano Šv. Petro bazilikoje atlikti padėjo Romos filharmonijos akademijos choras, originalias kompozicijas atliko Karališkasis filharmonijos orkestras iš Didžiosios Britanijos.

Už suteiktą medžiagą apie dabartinio popiežiaus gyvenimą dėkojame Rimantui Klevečkai. **„Dirvos” inf.**

sukurtus aukšto meninio lygio kūrinius - paveikslus, skulptūras, auksakalystės bei raštijos paminklus.

Seniausi eksponatai - tai XIII a. sukurti išpūdingai ištaipyti giesmynai ir XVI a. pradžioje parašyti poteriai - pirmieji rankraštiniai įrašai lietuvių kalba. Parodos eksponatai supažindina su dviejų Pranciškonų ordino šakų - konventualų ir observantų (bernardinų) XIII-XIX a. istorija Lietuvoje, atskleidžia Pranciškonų kankinystės istoriją LDK ir Mažesniųjų brolių skleistą šventųjų kultą.

Iš Valkininkų pranciškonų konventualų vienuolyno, kurio likę tik griuvėsiai, eksponuojamas relikvijorių rinkinys, kadaise daug maldininkų įšventoves sutraukę stebuklingais laikomi sakraliniai objektai - Loreto Dievo Motinos skulptūra iš Valkininkų ir Budslavo Dievo Motinos paveikslas iš Baltarusijos.

Ši paroda - tai reta galimybė pamatyti ir kitus unikalius eksponatus: XIX a. atgailos diržą iš Kretingos vienuolyno,

Bernardino abitą iš Tytuvėnų vienuolyno, iš Kauno šv. Jurgio bažnyčios išlikusias stales (vienuolių suolus) ir kitus kūrinius, išsaugotus Lietuvos muziejuose bei bažnyčiose.

Šv. Pranciškaus Mažesnieji broliai savo misijas pradėjo anksti - jau XIII a. viduryje jie nuolat lankydavosi Lietuvoje. Pranciškonai nuo pat savo veiklos pradžios Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje glaudžiai susiję su Lietuvos katalikų bažnyčia ir pačios valstybės raida. Tai buvo viena populiariausių vienuolių šalyje, išplėtusi savo konventų tinklą iki tolimiausių rytinių valstybės pakraščių. Pranciškonų veikla Lietuvos evangelizacijoje, švietime ir kultūroje paliko ryškius pėdsakus.

Spalio 2-4 dienomis Vilniuje minint Pranciškonų ordino įkūrimo 800 metų jubiliejų vyko ir daugiau įvairių renginių. Spalio 4 dieną, minint ordino įkūrėjo Šv. Pranciškaus Asyžiečio iškilmę, broliai pranciškonai kvietė į naminių gyvūnėlių šventinimą Vilniaus Sereikiškių parke.

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebėgali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokačių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2009 m. lapkričio 1 d. pravesti naujų skaitytojų telkimo vėjų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, *Dirvą* ir sumokės prenumeratą už pirmus metus II-os klasės paštu JAV siunčiamą *Dirvą* moka tik 40 dol. I-os klasės paštu JAV ir Kanadoje moka 57 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 95 dol. pirmiems metams.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardėirvardas _____
Nr. ir gatvė _____
Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____
Tel. numeris _____

„DIRVOS” LOTERIJOS
LAIMĖTOJAI

Šių metų lapkričio 2-ą dieną baigėsi „Dirvos” aukų vaujus ir įvyko laiminčių loterijos bilių traukimas. Bilių traukimui buvo pakviesta Giedrė Kijauskienė ir Edita Kuizmitienė.

Baigus vaujų dėkojame „Dirvos” skaitytojams, prenumeratoriams ir rėmėjams. Taip pat sveikiname sekančius loterijos dovanų laimėtojus:

500 dol. laimėjo Aniceta Januška iš Milton, MA.

300 dol. laimėjo Aldona Vaitys iš Highland Park, IL.

200 dol. laimėjo Antanas Valavičius iš Chicago, IL.

Vilties draugijos valdyba
„Dirvos” leidėjas

„Dirvos” 2009 m. loterijos komisija: „Vilties” draugijos vicepirmininkas Algimantas Pautienis, „Dirvos” rinkėja Giedrė Kijauskienė ir „Gintaro” restorano kulinarė Edita Kuizmitienė. „Dirvos” nuotr.

A.LAPINSKAS:
W.TOMASZEWSKIO ĮTŪŽIS NESILPSTA

Neseniai laikraščio **Kurier Wilenski** žurnalistė Barbara Chikashua europarlamentarui Waldemaro Tomaszewskio klausė keletą klausimų, jį išrinkus Europos Parlamento delegacijos ryšiams su Baltarusija vicepirmininku. Galima buvo tikėtis europarlamentaro atsakymuose išvysti kritišką Baltarusijos problematikos analizę.

Deja, laikraštyje išvydome, ko tikrai nesitikėjome: interviu eilutėse daugiausia vietos buvo skirta ne Baltarusijos, o Europos Sąjungos ir **dar labiau Lietuvos kritikai**. W.Tomaszewskis net nesiteikė kalbėti apie žmogaus teisių padėtį Baltarusijoje, vietoje to paaiškino, kad jomis pirmiausia reikia rūpintis Lietuvoje.

Niekaip kitaip kaip politiniu daltonizmu negalėčiau pavadinti tokio mūsų europarlamentaro elgesio: žiūrėdamas į kitos šalies politinio gyvenimo spalvas, jis visur mato tik juodą Lietuvą ir jos juodus darbus, o jei stipriau - niekšybes. Darosi visiškai

tikėtina, kad paslydęs ant banano žievės kur nors Briuselyje ar kokiam nors Barbados, ponas Tomaszewskis greitai tvirtins, kad tai vėlgi Lietuvos specialiųjų tarnybų užmačia, nukreipta prieš vienintelį Lietuvos žmogaus teisių gynėją. Apie ką kalba tame interviu šis žmonių gynėjas?

Pradėjęs savo atsakymus gana nekaltais istoriniais netikslumais, vėliau mūsų europarlamentaras perėjo prie karštos kritikos, deja, ne Lukašenkos Baltarusijai, o iš pradžių gimtajai Europos Sąjungai, o po to ir gimtajai Lietuvai.

Atsakydamas į klausimą dėl savo būsimosios veiklos šioje delegacijoje, (*Kurier Wilenski* ją kažkodėl vadina komisija) mūsiškis europarlamentaras prisipažino, kad turėjo ir kitų pasiūlymų – tapti ryšių delegaciją su „egzotiškais“ šalimis nariu, tuomet, anot jo, būtų atsiradusi puiki proga, jas aplankyti (ačiū, kad prasitarė apie tokią savo veiklos prasmę). Nors W.Tomaszewskis nepaminėjo, bet skaitytojams galima būtų priminti, kad EP tikrai turi ryšių delegacijų ne tik su Europos šalimis, bet ir su gana egzotiškais regionais, pvz., Mašreku, taip vienu vardu vadinamas Egiptas, Jordanija, Libanas ir Sirija arba MERCOSUR – Argentina, Paragajus, Urugvajus, Brazilija.

Tačiau mūsiškis europarlamentaras numojo ranka į galimybes plačiai paturistauti ir amžinos kovos su Lietuva vardan pasirinko sunkios Baltarusijos, o ne kažkokių ten Paragvajų problemų narstymą. Reikėtų pasidžiaugti tokiu W.Tomaszewskio regioniniu patriotizmu, tačiau juo, kaip minėta, pasinaudota ne Baltarusijos politinio klimato gerinimui, o Lietuvos vardo juodinimui. Darosi tik įdomu,

ar, pvz., Paragvajuje jis irgi pirmiausia kalbėtų apie žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje?

Kodėl vis dėlto Baltarusija? W.Tomaszewskis priminė laikraščio žurnalistei (beje, atvykusiai iš Lenkijos po germanistikos studijų), kad su Baltarusija mes turime bendrą istoriją ir šimtmečius gyvenome vienoje valstybėje – Abiejų tautų respublikoje. Pagal sakinio gramatinę logiką išeitų, kad tos abi tautos tai lietuviai ir baltarusiai, negi europarlamentaras prisiminė Lietuvos-Baltarusijos respubliką? Tokia iš tikrųjų buvo, vadinamasis Litbelas - bolševikų įkurta sovietinė respublika, tačiau ji gyvavo tik kelis mėnesius ir tik toje Lietuvos teritorijoje, kurią tuo metu buvo užėmusi Raudonoji armija. Jeigu tikrai taip, tai verta patikslinti, kad ji gyvavo, tiesa tik popieriuje, ne kelis šimtmečius, o tik kelis 1919 metų mėnesius, jei europarlamentaras tikrai turėjo mintyje Litbelą.

Toliau W.Tomaszewskis trenkia kritikos salvę... ne, dar ne Baltarusijai ir netgi ne Lietuvai, bet Europos Sąjungai. Ligšiolinė jos politika Baltarusijos atžvilgiu, anot europarlamentaro, nepasiteisino. Nereikia žiūrėti į šį kraštą iš aukšto, Europa turi gauti daugiau informacijos apie šį mūsų rytų kaimyną, turi būti daugiau juo suinteresuota. Tačiau kaip reikėtų įgyvendinti šiuos pamokymus, jeigu „1994 m. įkurta Europos Parlamento delegacija ryšiams su Baltarusija šiuo metu nepalanko oficialių ryšių su Baltarusijos parlamentu ar vyriausybe, nes šalyje nerengiama laisvų ir sąžiningų rinkimų, nesivadovaujama teisinės valstybės principu, negerbiama žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių. Kadangi Minsko institucijos ne kartą atsisakė delegacijai išduoti vizas, pastaraisiais metais jai nepavyko nuvykti į Baltarusiją, tačiau

ji reguliariai renkasi Briuselyje ir Strasbūre, kad aptartų ES politikos Baltarusijos atžvilgiu pokyčius, įvertintų politinę ir ekonominę padėtį Baltarusijoje ir pateiktų rekomendacijų ES Tarybai ir Europos Komisijai dėl galimų būsimų veiksmų, siekiant pagerinti demokratijos, žmogaus teisių ir teisinės valstybės padėtį Baltarusijoje bei priartinti šią svarbią kaimyninę šalį prie ES“.

Matyt, W. Tomaszewskis neskaito EP dokumentų (nėra laiko, juk reikia kariauti su Lietuva), nes viskas, ką jis siūlo, EP jau seniai daro, o jei nedaro, tai visiškai pagrįstais ir gerbtiniais pagrindais. Dar europarlamentaras apkaltina mūsų politikus (neaišku – Europos ar Lietuvos), kad jiems trūksta paprasto žmogiško palankumo tam paskutiniam Europos diktatoriui. Na čia jau per daug. Suprantu, kad su Lukašenka galima kalbėtis, nedaužant kumščiu į stalą, bet jam jausti palankumą tikrai nebūtina. Bet čia jau tokia W.Tomaszewskio vertybinė orientacija.

Pagaliau Lietuva. Apie ją europarlamentaras kalba, atsakydamas į žurnalistės klausimą: „Kokiu būdu ponas ketina kovoti Baltarusijoje dėl žmogaus teisių?“ Čia prasideda visas įdomumas. Cituoju W.Tomaszewskį: „Dėl žmogaus teisių reikia kovoti visur, bet geriausia pradėti nuo savo krašto. Daugumos piliečių suvokimu neturime iki galo teisingų teismų. Pas mus dažnai laužomos piliečių teisės dėl privačios žemės, konkrečiai dėl jų tėvų žemės. Yra problemų dėl nevaržomo tautinių mažumų kalbų viešajame gyvenime ir t.t.“

Kaip matome, apie žmogaus teises Baltarusijoje – nė žodžio. Bet apie Lietuvą – kiek tik nori. Galima daryti liūdną išvadą: jeigu ponui W.Tomaszewskiui pavyks šiaip taip nukakti pas

DIRVAI
AUKOJO

G.Mačys, Cleveland, OH	100
A.Simonaitis, Rockford, IL	100
E.Petrini, Jackson, MS.....	45
Z.Jurienė, Richmond Hill, NY .	30
J.Skardis, Santa Fe, NM	25
R.Tamulionis, St. Pete., FL.....	23
J.Ardys, Fairview, PA.....	20
S.Cibas, Lynbrook, NY.....	10
H.Gontar, St. Louis, MO	10
J.Laucė, Loveland, CO	10
A.Muliolis, Euclid, OH.....	10
A.Sandargas, Clermont, FL.....	10
G.Dragūnas, Philadelphia, PA....	8
J.Kartanas, Omaha, NE	5
J.Laskauskas, Baltimore, MD ...	5
A.Raugalienė, Waterbury, CT	5
B.Flynn, Madeira, OH	2
G.Janusonis, Rochester, NY	2

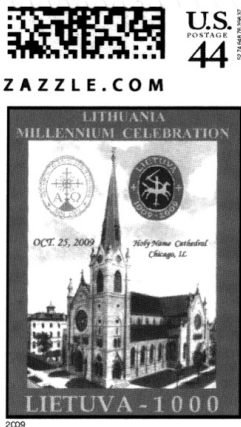
**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

Baltarusijos vadą, tai ten jis irgi kalbės ne apie Baltarusijos žmonių teises, bet apie Lietuvos neteisingus teismus, privačios žemės problemas, tautinių mažumų kalbų varžymą. Suprantama, jei W.Tomaszewskis mėgintų pakalbėti šiomis temomis, turėdamas mintyje Baltarusiją, jis išlėktų iš jos, taip sakant, su vilko biletu. Bet jeigu jis ten kalbės apie Lietuvos „buržuazinius nacionalistus“, tuomet jam visur Minske bus uždegta žalia šviesa.

Paskutinė naujiena iš Minsko: Baltarusijos švietimo viceministras išleido įsakymą, pagal kurį mokymas kitomis kalbomis nei rusų ar baltarusių bus galimas tik ypatingais atvejais ir tik atskiriems dalykams. Visų dalykų mokymas lenkiškai ar lietuviškai bus uždraustas. Nebus jokių specialių mokyklų tautinėms mažumoms, o atskirų dalykų mokymas mažumų kalbomis bus leidžiamas tik su vietos valdžios leidimu.

Jei manote, kad W.Tomaszewskis pakels balsą dėl šios tautinių mažumų švietimo diskriminacijos (nekalbant apie kitus Baltarusijos lenkų skaudulius), tai klystate. Jo rūpestis – Baltarusijoje, taip pat ir Briuselyje kovoti su Lietuva, dergiant ją visomis W.Tomaszewskio fantazijos sukurtomis nuodėmėmis. O Baltarusijoje, sprendžiant iš minėto interviu, žmogaus teisių problemų tiesiog nėra.

Kaip ir prognozavau ankstesniuose straipsniuose, W.Tomaszewskis, nepasitenkindamas savo asmeniškais ir jo brolių lenkų šūkiais Europos Parlamente apie engėjus lietuvius, išplaukė į platesnius Europos Parlamento delegacijos ryšiams su Baltarusija vandenis. Labai gaila, kad jo laivas ten plaukia aplipęs šmeižto ir neapykantos Lietuvai purvu.

Pašto ženklas, kurį išleido JAV lietuvių Filatelistų draugija, kurios pirmininkas Jonas Variakojis. JAV paštas pripažįsta šį 44 centų pašto ženklą. Jis jubiliejinis pašto ženklas ir vokus Šiluvos 400 metų sukakčiai paminėti Lietuvos vardo tūkstantmečio šventės proga įteikė Kauno arkivyskui Sigitui Tamkevičiui, SJ.

PREZIDENTĖ NESUTEIKĖ LIETUVOS PILIETYBĖS ČIUOŽĖJAI

Prezidentė Dalia Grybauskaitė nusprendė išimties tvarka nesuteikti Lietuvos pilietybės čiuožėjai ant ledo Katherinai Leigh Copely. Toks sprendimas buvo priimtas atsižvelgus į Pilietybės komisijos rekomendacijas. Lietuvos čiuožimo federacijos prezidentė Lilija Vanagienė teigė esanti nusivylusi tokiu šalies vadovės sprendimu ir pabrėžė, kad tai padarys didelę žalą visam Lietuvos sportui.

Pilietybės komisija spalio pabaigoje nusprendė nesiūlyti Prezidentei išimties tvarka suteikti Lietuvos pilietybę amerikietei šokėjai ant ledo K. Copely. Šią savaitę Prezidentė pareiškė, kad turės atsižvelgti į komisijos siūlymus.

Anot Pilietybės reikalų komisijos pirmininkės, Prezidentės patarėjos Indrės Pukanasytės, toks sprendimas priimtas todėl, kad K. Copely neatitinka vieno iš įstatymuose nustatyto kriterijaus – nėra integravusis į Lietuvos visuomenę.

Kaip teigė O. Pukanasytė, komisijos sprendimas „neturi privalomo pobūdžio ir Prezidentės nesaisto“.

Lietuvos čiuožimo federacijos prezidentė L. Vanagienė teigė esanti nusivylusi tokiu Prezidentės sprendimu.

„Mes labai tikėjomės, dėjom dideles viltis į Prezidentę. Tikėjomės, kad Prezidentė priims kitokią sprendimą. Prašiau, kad D. Grybauskaitė su manimi susitiktų, tačiau gavau neigiamą atsakymą. Manau, kad šalies vadovės sprendimas būtų buvęs kitoks, jei ji būtų pasikalbėjusi

su žmonėmis, kurie šią porą „pagimdė“, – lrt.lt lapkričio 6 d. kalbėjo L. Vanagienė.

„Turim kelialapius į Olimpiadą, leidimus davė trys tarptautinės organizacijos, o Lietuva uždarė visus kelius. Dabar Vankuveryje šioje sporto šakoje Lietuvai atstovaus tik teisėja Laima Krauzienė, o visi, be abejonės, teirasis, kur Lietuvos pora“, – teigė čiuožimo trenerė.

Anot jos, toks Prezidentės sprendimas – didelė žala visam Lietuvos sportui.

„Lietuvos čiuožimo federacija su mažais ištekliais sugebėjo pasiekti, kad per 3 sezonus Lietuvos šokių ant ledo pora atsidurtų Europos čempionato dešimtuose. Tai labai didelis laimėjimas. Visi sakė, kad po Povilo Vanago ir Margaritos Drobiazko pasitraukimo prireiks mažiausiai 10 metų naujai porai iškilti, o ši tai sugebėjo padaryti per tris“, – kalbėjo Lietuvos čiuožimo federacijos vadovė.

L. Vanagienės teigimu, tokie sprendimai dar labiau paskatins perspektyvius šokėjus išvykti į užsienį, o ne likti Lietuvoje ir atstovauti savo šaliai.

„D. Stagniūnas neišvyko į užsienį, nors buvo kviečiamas, o pasikvietė partnerę

Ledo šokėjai amerikietė Katherina Leigh Copely ir Deividas Stagniūnas. Reuters

iš Amerikos. Dėl to ji reiktų nešioti ant rankų. Pora šoka penktą sezoną, o jau pasiekė tokius aukštus rezultatus. Tai taip pat labai didelis K. Copely ir jos tėvų indėlis. Nes Lietuva finansavo gal tik penktadalį visų išlaidų, o visa kitą sumokėjo jos tėvai“, – sakė ji.

Lietuvos šokių ant ledo pora K. Copely ir D. Stagniūnas šių metų kovą pasaulio dailiojo čiuožimo čempionate Los Angeles užėmė 14 vietą ir pateko į Vankuverio olimpinės žaidynės.

K. Copely ir D. Stagniūnas

kartu šoka nuo 2006 metų, pora yra dalyvavusi Europos ir Pasaulio čempionatuose.

2007 m. Europos čempionate K. Copely ir D. Stagniūnas buvo 18-ti, 2008

m. pakilo į 12-ąją poziciją. Praėjusių metų pasaulio čempionate jie liko 14-ti. 2009-ųjų sausį vykusiam Europos čempionate pora užėmė 10 vietą.

LRT

Patria Imports

We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!

794 East 185th St. • 216-531-6720

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a. P.S. Tire hat!

OPEN
Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pmCleveland, OH 44119

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą,
prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite
šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204
linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)